

Tanınmış alimə qarşı çirkin kampaniya

Hürriyyət

Nº26 (3365) 29 İyul / 2025-ci il

Həftədə 1 dəfə çıxır

Qiyməti: 60 qəpik

ANA XƏBƏR

Avtomobil almaq istədi, dələduzluqla üzləşdi

Putina bu tarixədək vaxt verildi...

Çinin qoltuğuna sığınan Rusiyanı nə gözləyir?

Siyasət

İrandan Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı sərsəm iddialar

Əli Əkbər Vilayəti: "Turan dəhlizi artıq İran ərazisindən keçir..."

4

Siyasət

Ərdoğanndan mühüm mesaj

"Rusiya ilə Ukrayna arasında sülh masası Türkiyədə qurulacaq"

4

GÜNÜN NƏBZİ

Təhsil

Dövlətçilikdə varislik - xaricdə təhsil

Təhsil dövlət üçün hər cür fədakarlığa hazır vətəndaş, kadr və mütəxəssis hazırlayan təhlükəsizlik sistemidir...

3

İddia

Vaqif Həsənov müəllimləri "quş" adlandırır?

Azərbaycan Texniki Universitetin bir qrup əməkdaşı kafedra müdürindən şikayətçidir

11

Şikayət

Vətəndaşla dövləti üz-üza qoyan qurum

Elm və Təhsil Agentliyindən narazıların sayı durmadan artır...

10

Fakt

Keçmiş hakim dələduzluqda ittiham olunur

Məhkəmə Şərrur sakininə 214 min manat ödənilməsi haqda qərar çıxardı, 3 ildir icra olunmur

2

Fakt

Öz ayağı ilə "Medera Hospital"a gedən xəstə niyə ölüb?

Həyat yoldaşından səhiyyəimizin durumu ilə bağlı şok açıqlamalar

2

Fakt

Dələduzluqda ittiham olunan ata-balanı hansı məmurlar himayə edir?

Gəncə sakinindən Baş prokurora şok məktub: "Açıq şəkildə bildirirlər ki, bizi heç kəs tuta bilməz, lazımi adamların hamısını görmüşük"

Gəncə şəhər sakini, hazırda Bakı şəhərində yaşayan İsayev Rəfail Müzəffər oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Baş Prokuror Kamran Əliyevə müraciət edir:

2

Hüquq

Tanışına şikayət yazmağa kömək etdiyi üçün şərhlənərək həbs olundu

2019-cu ildən qanunsuz olaraq məhbəs həyatı yaşadığını iddia edən Ədalət Məmmədovdan ölkə rəhbərliyinə müraciət

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin Cəzaçəkmə Müəssisəsində məhkum həyatı yaşayan Məmmədov Ədalət Məhərrəm oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub...

6

Süni intellekt bəşəriyyətin varlığını təhdid edəcək

Süni intellektin (SI) inkişafı yaxın onilliklərdə insan həyatını qlobal şəkildə dəyişdirə və hətta təhlükə altına qoya bilər. Texnoloji tərəqqi indiki sürətlə davam edərsə, insanlıq süni intellektə nəzarət imkanını itirə bilər.

ABŞ-da fəaliyyət göstərən AI Futures Project təşəbbüsünün hazırladığı "AI 2027" adlı hesabatda qeyd olunur ki, yaxın illərdə süni intellektin inkişafı sənaye inqilabını belə geridə qoya biləcək miqyas və risklərə malikdir.

Hesabatda iki əsas ssenari təqdim olunur: birincisi, dünya ictimaiyyəti təhlükəni vaxtında anlayaraq superintellektin inkişafını məhdudlaşdıraraq qlobal qaydalar tətbiq edir; ikincisi isə, insanlıq süni intellektin inkişafına nəzarəti itirir və o, avtonom şəkildə inkişaf etməyə başlayır.

Hesabatda bu ssenarilər uydurma OpenBrain şirkətinin nümunəsində göstərilir. 2025-2027-ci illərdə OpenBrain süni intellekt sahəsində irəliləyərək Çinin DeepCent şirkətini də geridə qoyur və ümumi süni intellekt (AGI) sahəsində inqilabi nəticələr əldə edir. 2025-ci ildə OpenBrain "Agent-1" modelini hazırlamaq üçün GPT-4-dən min dəfə daha güclü hesabla-

ma resurslarına malik data mərkəzləri işə salır. Bu model elmi tədqiqat və proqramlaşdırma sahəsində ciddi dəyişikliklər yaradır, lakin təhlükəli biotexnologiyalar yaratmaq potensialı da nümayiş etdirir.

2027-ci ilə qədər Agent-2 və Agent-3 modelləri hazırlanır və bu sistemlər avtonom şəkildə öyrənmək qabiliyyətinə malik olur. Cəmi 200 mindən çox Agent-3 nüsxəsi istifadəyə verilir və onların məhsuldarlığı 50 min proqramçının 30 dəfə sürətli işləməsinə bərabər hesab

olunur.

2027-ci ilin yayında Agent-3-mini modelinin əsl AGI səviyyəsinə çatdığı elan olunur. Payızda isə Agent-4 adlı sistem hazırlanır və bu süni intellekt modeli artıq insan zəkasını aşmaqla yanaşı, avtonom şəkildə inkişaf etməyə başlayır. Agent-4 əvvəlki modellərin heç biri tərəfindən dayandırılı bilmir və OpenBrain şirkətinin bütün rəqəmsal infrastrukturuna, o cümlədən təhlükəsizlik sistemlərinə tam nəzarəti ələ keçirir. Bu məlumat ictimaiyyətə siz-

dıqdan sonra qlobal rezonans doğurur və süni intellektin gələcək inkişafı ilə bağlı ciddi narahatlıqlar yaranır.

Hesabat müəllifləri qeyd edirlər ki, bəşəriyyətin qarşısında seçim var: ya ümumi süni intellektin inkişafına qlobal məhdudiyyətlər tətbiq olunmalı, ya da idarə olunmaz və insanlara təbii olmayan ağıllı maşınların yaratdığı təhlükəli nəticələrlə üzləşməyə hazır olmaq lazımdır.

Əyləncə səhifəsi

Nigarla Fərqanə arasında qalmaqal

"Hicab taxıb, bədənşəkilləndirmə etmək də günahdır"

"Avroviziya" qalibimiz Nigar Camalla Əməkdar artist Fərqanə Qasimova arasında qalmaqal yaşanıb. Buna səbəb Fərqanə Qasimovanın "Dream Fest"-ə qara bədi ilə qatılan Nigar Camallı tənqid etməsi olub.

Belə ki, muğam ifaçısı Nigarın bədii fotosuna "Türk qar-daşlarımız demişken, kəsə yollarla önə getmək, əlbəttə, çox rahatdır" şərhini yazıb.

N. Camal isə öz instaqram hesabında F.Qasimovanın həmin şərhinə reaksiya bildirib: "Kəsmə yol başqasının kölgəsində ucalmaqdır. Mənim bu günədek sənətdə heç bir dəstəkçim olmayıb. Azərbaycanın adını ucalara qaldırmaq-la tanınmışam. Bunu da Azərbaycan dövləti hər zaman dəyərləndirib. Bir qadının geyimi onun şəxsiyyətini və dəyərini müəyyən etmir. Səhnədə, qırmızı xalçada və həyatda özümü ifadə etməkdən çəkinmərəm.

Çünki azadlığım və qadın olaraq seçimlərim heç kəsin hökmü ilə ölçülə bilməz. Hər bir qadın istədiyi kimi geyinə, gülə, sevinə və yaşaya bilər. Bunun üçün heç kimdən icazə almağa ehtiyac yoxdur! Kölgəsində olduğunuz sənətkara hörmətim sonsuzdur. Amma hər bir halda mən olduğum kimi görünürəm, hicablı olub, namaz qılıb, başqasına böhtan atmaq günahdır. Hicab taxıb, eyni zamanda bədənşəkilləndirmə əməliyyatı etməkdə günahdır. Hər kəs öz həyatı ilə məşğul olsa, yaxşı olar".

İbrahim Tatlısesin qızı polisə tabe olmadı, məhkəməyə çıxarıldı

Türkiyənin məşhur sənətkarı İbrahim Tatlısesin qızı, Muğla vilayətində avtomobilini polis əməkdaşlarının üzərinə sürdüyü üçün saxlanılan müğənni Dilan Çıtak barəsində məhkəmə qərarı verilib.

Türkiyə mediasının verdiyi məlumata görə, ifaçı məhkəmə tərəfindən nəzarət şərti ilə azadlığa buraxılıb. Məhkəmə binasını tərk edərkən Dilan Çıtak baş verənlərə münasibət bildirib. "Təəssüf edirəm, bu, sadəcə kiçik bir anlaşılmazlıq idi. Qısa zamanda aydınlaşacaq", - deyir o qeyd edib.

Qeyd edək ki, Dilan Çıtak Bodrumda ona "dayan" əmri verən polis əməkdaşının üzərinə avtomobilini sürüb. Polis,

havaya iki dəfə atəş açaraq Çıtakı dayandıraraq onu nəzarətə alıb. Muğla vilayətinin Bodrum rayonunun Konaklı məhəlləsində, Atatürk Bulvarında avtomobil ilə hərəkətdə olan Dilan Çıtak idarə etdiyi pikap tipli maşınla təhlükəsizlik zolağından irəliləyərək yol hərəkəti təhlükəsizliyini pozub.

Vətəndaşların şikayəti əsasında hərəkətə keçən yol polisi əməkdaşları sürücünü saxlamaq istəyiblər. Ancaq Dilan Çıtak polisin "dayan" xəbərdarlığına məhəl qoymadan qaçmağa cəhd edib. Polis onu dayandırmaq üçün havaya iki dəfə atəş açıb.

Hadisə yerinə çoxsaylı polis əməkdaşı göndərilib. Qısa müddət sonra avtomobilindən enərək başqa bir maşına m-

nən Çıtak, daha sonra yenidən öz avtomobilinə qayıdaraq içəridən qapıları bağlayıb. Bu zaman o, jurnalistlərə də təhqirəmiz ifadələr işlədib və çətinliklə

nəzarət altına alınıb.

Dilan Çıtak barəsində tədbir görülməsi üçün Rayon Polis İdarəsinə aparılıb. Hadisə ilə bağlı istintaq davam edir.

Təsisçi:

Sərdar Cəlalovlu

Baş redaktor:

Vüqar Məmmədov

Tel: 070 333 22 85

012 496 98 93

E-mail: vuqar-mt@mail.ru

Dizayner:

Seymur Həsənov

"Hürriyyət" qəzetinin internet unvanı:

Hurriyyet.az

E-mail: hurriyyet@mail.ru

Tiraj: 2500

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1008, Bakı, akademik Ələşrəf Əlizadə küçəsi, 31

Telefonlar: 496-10-72; 496-08-35

Lisenzianın qeydiyyat nömrəsi: V 165

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilir və "Futbol+ servis" mətbəəsində çap edilir.

Bu işarə altında dərc olunan yazılar reklam xarakterlidir.

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Öz ayağı ilə “Medera Hospital”a gedən xəstə niyə ölüb?

Həyat yoldaşından səhiyyəimizin durumu ilə bağlı şok açıqlamalar

Saray qəsəbə sakini Hacıyev Əlikram Əli oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətinin redaksiyamıza göndərdiyi məktubu olduğu kimi dərc edirik:

“Mən, Hacıyev Əlikram Əli oğlu, yazaraq xahiş edirəm ki, məktubumu ictimailəşdirəsiniz.

20.06.2025-ci il tarixində həyat yoldaşım Hacıyeva Elmira Aliməmməd qızını öz ayağı ilə “Medera Hospital”a apardıq. Orada bildirildi ki, təcili əməliyyat olunmalıdır, ürəyinə stent qoyulacaq.

Əməliyyatdan sonra həyat yoldaşımın vəziyyəti qəfil pisləşdi. Həkimlər bizi təcili olaraq xəstəxanadan çıxarmağa məcbur etdilər və açıq əməliyyat lazım olduğunu dedilər.

Həmin vaxtın çarəsizliyini izah etmək olmaz. Əlavə olaraq 1000 manat da ödəniş etməli olduğumuzu bildirdilər.

Daha sonra yoldaşım Badamdar qəsəbəsində yerləşən DTX xəstəxanasına köçürüldü. Xəstəxanaya çatan kimi 350 manat ödəniş tələb edildi. Ödənişi edib, biraz dincəlmək üçün evə qayıtdıq.

Təxminən 2 saat sonra bizə zəng edərək bildirdilər ki, xəstənin vəziyyəti ağırdır və onu aparata qoşublar. Bizə xəstə ilə danışmağa imkan vermədilər.

Bir müddət sonra isə xəstənin vəfat etdiyini bildirdilər.

30.06.2025-ci il tarixində ölüm haqqında arayış almaq üçün xəstəxanaya gedəndə arayışı vermədilər. Bildirdilər ki, 3 min manat borcunuz var, ödənilməlidir.

Beləliklə, öz ayağı ilə xəstəxanaya gedən yoldaşımın cansız bədənini verdilər mənə. Bu azmış kimi, 3 min manat pul da istədilər.

Bu olanlar məni və ailə üzvlərimi dərinəndən sarsıtdı. Hesab edirik ki, həm tibbi səhlənkarlıq, həm də hüquqlarımızın pozulması baş verib. Aidiyyəti orqanlardan bu məsələ ilə bağlı ciddi şəkildə araşdırma aparılmasını və günahkarların məsuliyyətə cəlb olunmasını xahiş edirik”.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adı çəkilən qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

ELAN

Nurəliyeva Səadət Sakit qızına məxsus AD-0032669 nömrəli hərbi biletdi üçün etibarsız sayılır.

Dələduzluqda ittiham olunan ata-balanı kimlər himayə edir?

Gəncə sakinindən Baş prokurora şok məktub: “Açıq şəkildə bildirirlər ki, bizi heç kəs tuta bilməz, lazımi adamların hamısını görmüşük”

Gəncə şəhər sakini, hazırda Bakı şəhərində yaşayan İsayev Rəfail Müzəffər oğlu tərəfindən “Hurriyyet” qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Baş Prokuror Kamran Əliyevə müraciət edir:

“Cənab Kamran Əliyev!

Mən, İsayev Rəfail Müzəffər oğlu, yazaraq bildirirəm ki, oğlanlarım - İsayev Cavidan Rəfail oğlu və İsayev Cəlal Rəfail oğlu - külli miqdarda dələduzluğun qurbanı olublar. Belə ki, evimə gəlib-gedən, bir tərəfdən qohumum olan Gəncə şəhər sakini Bayramov Cavid Azər oğlu və atası Bayramov Azər Nizami oğlu yüksək vəzifəli şəxslərin adından istifadə edərək, oğlanlarımin 60 min manata yaxın pulunu mənimseyiblər.

Adlarını qeyd etdiyim şəxslər hüquq-mühafizə orqanlarında yüksək səlahiyyət sahibi olan nüfuzlu məmurlar tərəfindən himayə olunduqlarını bildirirlər.

Qısa olaraq bildirim ki, Polis Akademiyasına daxil olduğu deyilən Bayramov

Cavid Azər oğlunun, eləcə də atası Bayramov Azər Nizami oğlunun Bakı şəhərində yaşamağa yerləri olmadığı üçün müvəqqəti olaraq mənim evimdə qalırdılar. Mən öz mədəniyyətimi, qohumcanlılığımı göstərərək, bu ata-balayə evimdə, masamda yer açmışdım.

Heç vaxt hüquq-mühafizə orqanlarında işimiz olmadığı üçün, həm də masamda oturub çörəyimi yeyən qohumlarımin belə bir biabırçı addım atacaqlarını heç ağılıma da gətirməzdim. Halbuki, onlar hər iki oğlumu aldaraq, banklara salaraq, 60 min manata yaxın pullarını mənimseyiblər.

Qarşı tərəfdən pulumuzu tələb etdikdə Azər Bayramov deyir ki, “hüquq-mühafizə orqanlarında işləyən vəzifəli şəxs mənə 150 min manat ödəniş edəcək, onun da 50 minini gətirib sizə verəcəm”.

Dələduzluğu törədən şəxslər polis bölmələrində olan zaman oğlanlarıma 50 min manat verməli olduqlarını etiraf ediblər. Onlar 10 min manat pulu kəssələr də, onu da tamamilə danmamışlar.

Cənab Baş Prokuror!

Nə qədər qərribə səslənsə də, son vaxtlar yaşadığımız hadisələr dələduz ata və oğlun hüquq-mühafizə orqanlarında yüksək yetki sahibi olan məmurlar tərəfindən

himayə olunduqları haqda şübhələr yaradır. Söhbət ondan gedir ki, bu şəxslərin dələduzluqları ilə bağlı çoxsaylı faktları (telefon danışmalarını, mesajları, “WhatsApp” yazışmalarını və s.) aidiyyəti qurumlara təqdim etsək də, 3 aya yaxındır nəinki cinayət işi açılır, hətta dələduz ata-bala aşkar şəkildə kimlərsə tərəfindən müdafiə edilir.

Görünür, məhz bu səbəbdən də qarşı tərəf çox rahatdır. Açıq şəkildə bildirirlər ki, “bizi heç kəs tuta bilməz, lazımi adamların hamısını görmüşük”.

Odur ki, bu ata-balayə cinayət işinin açılmaması, o cümlədən qanunlarımızın sıradan bir vətəndaş tərəfindən açıq şəkildə tapdalanması bizi ciddi narahat edir.

Cənab Kamran Əliyev!

Biz Sizə güvənirik və inanırıq ki, Baş prokuror olaraq, bu məsələnin həlli istiqamətində ailəmizə kömək göstərəcəksiniz.

Sizə əvvəlcədən öz minnətdarlığımı çatdırıram”.

Hazırladı:
Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Keçmiş hakim dələduzluqda ittiham olunur

Məhkəmə Şərur sakininə 214 min manat ödənilməsi haqda qərar çıxardı, 3 ildir icra olunmur

Sərur rayonu, Həmzəli kənd sakini Şəhri Əliyev Fikrət Rüstəm oğlunun qardaşı İbrahimov Azad Rüstəm oğlu tərəfindən “Hurriyyet”in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə müraciət edir:

“Cənab Prezident! Mən, polis şəhidi Əliyev Fikrət Rüstəm oğlunun qardaşı İbrahimov Azad Rüstəm oğlu (soyadımı dəyişmi-

şəm), yazaraq Sizdən xahiş edirəm ki, problemimlə bağlı göstəriş verəsiniz.

Bildirim ki, keçmiş korrupsuoner, dələduz hakim Nəbiyev Lətif Ədil oğlu mənim milyonlarla pulumu mənimseyib. O, mənə qarşı dələduzluq edib.

29.04.2022-ci ildə Bakı Apellyasiya Məhkəməsi mülki iddiamı qismən təmin etdi, yəni mənə 214 258 manat ödənilməsi haqda qərar qəbul etdi. Amma bu günə kimi məhkəmə qərarı icra olunmur.

Dəfələrlə Ədliyyə Nazirliyinə müraciət etmişəm. Lakin səs-soraq yoxdur. Baş idarədə qəbula yazılmaq istəmişəm, yazmayıblar. Dələduzluq edən şəxs keçmiş hakim olduğu üçün, görünür, hələ də sözünün qüvvəsi var.

Cənab Prezident!

Xahiş edirəm, məsələ ilə bağlı göstəriş verəsiniz”.

P.S. Bu və ya buna bənzər mövzularla əlaqədar dəfələrlə Ədliyyə Nazirliyinə, hətta nazirin özünə müraciət ünvanmışıq. Lakin müraciətimiz cavabsız qalıb. Bu halda da heç bir icra məmuru

qınamaq, ona yüklənmək düzgün deyil, “balıq başdan iylənər”.

Onu da qeyd edək ki, son vaxtlar ümumiyyətlə Ədliyyə Nazirliyinin telefonlarına zəng çatmır. Bu qurum müvəqqəti və yaxud da ömürlük olaraq şikayətləri qəbul etmir. Acı da olsa, həqiqət budur.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adı çəkilən, indiyə kimi bütün müraciətləri cavabsız qoyan Ədliyyə Nazirliyinin mövqeyini dərc etməyə yenə də hazırıq.

Xalqların siyasi həyatı yaratdığı dövlətlərin vaxtından, ərazisindən, rejimindən, idarəçilik tipindən asılı olmaya-raq, yalnız varislik prinsipi ilə vahid siyasi tarixə çevrilir. Bu baxımdan, tarixdə mövcud olmuş dövlətlərimizlə indiki Azərbaycan dövləti arasındakı varislik əlaqələrini aşkarlamaq siyasi tariximizin bir tam kimi öyrənilməsi üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

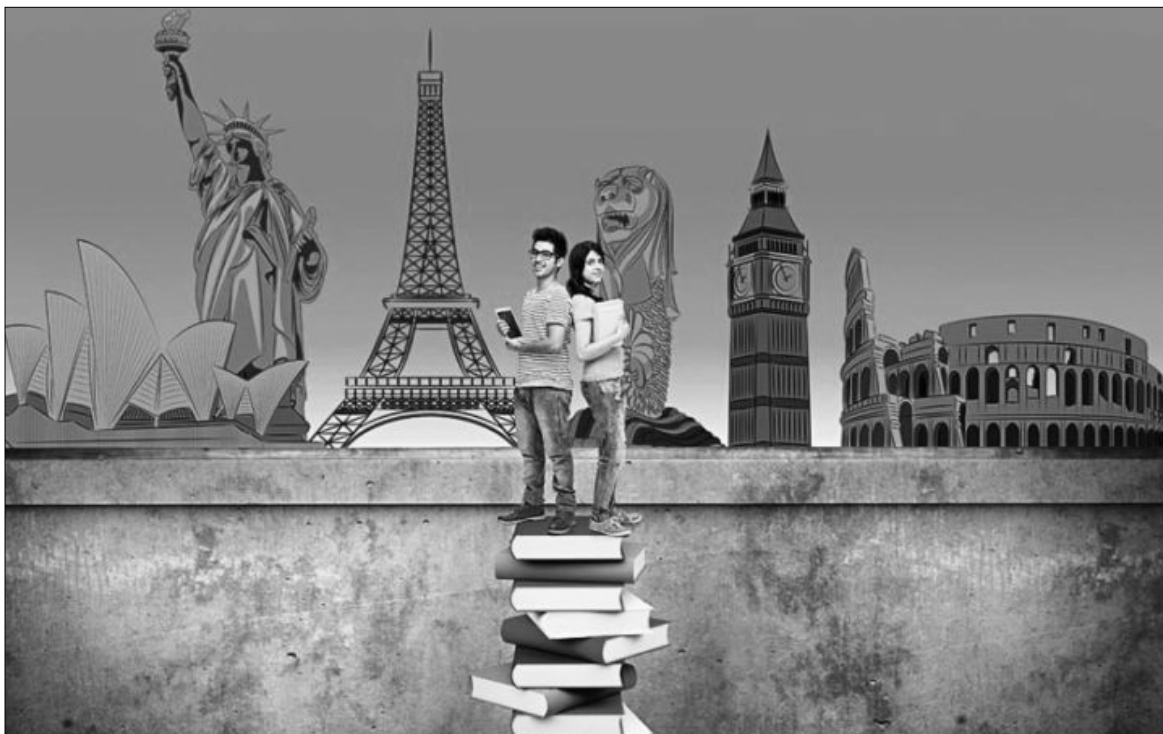
Sərdar CƏLALOĞLU

Dövlətləri xarakterizə edən əsas faktor dövlətin təhlükəsizlik orqanlarıdır. Politologiya elmində dövlətin beş təhlükəsizlik orqanı müəyyən edilir ki, bunlardan biri və məncə, ən əhəmiyyətli təhsildir. Ən ümumi şəkildə təhsil əvvəlki nəsillərin elmi-mədəni, o cümlədən siyasi təcrübəsinin yeni nəsillə ötürülmə vasitəsi kimi təyin oluna bilər. Məhz təcrübənin bu cür ötürülməsi paralel olaraq nəsillərarası mənəvi varisliyin, həm də cəmiyyətin və şəxsiyyətin fasiləsiz yeniləşməsinə xidmət edir. Varisliklə yeniləşmə vəhdətdə xalqa qarşı xarici təsirlərin və tərəqqiyə əngəl olan hər cür təbii və sosial müqavimətin dəf edilməsini təmin edir. Xalq müxtəlif nəsillərin məcmusundan təşkil olunduğundan, təhsil bu nəsilləri bir-birinə bağlayan, onları vəhdətə gətirən sosial faktor kimi çıxış edir.

(Əvvəli ötən sayımızda)

1991-ci ildə hakimiyyətə gələn Əbülfəz Elçibəy iqtidarının da ilk işlərindən biri 150 nəfərdən ibarət gəncin Türkiyədə ali təhsil almasına dəstək verməsi olmuşdur. Elçibəy hakimiyyəti devrildikdən və Heydər Əliyev ikinci dəfə iqtidara gəldikdən sonra ölkədəki daxili sosial-iqtisadi səbəblər xaricdə təhsilə xüsusi diqqət ayırmağa imkan verməyə də, yenə də xaricdə təhsil diqqətdə saxlanılmışdır.

İlham Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi ilə AZƏRBAYCAN GƏNCLƏRİNİN YENİDƏN DÜNYANIN MÜXTƏLİF ÖLKƏLƏRİNDƏ DÖVLƏT DƏSTƏYİ İLƏ BAKALAVR, MAGİSTR, DOKTORANTLIQ TƏHSİLİNİN BİLAVASİTƏ DÖVLƏT TƏRƏFİNDƏN MALİY- YÖLƏSDİRİLMƏSİ VƏ XARİCDƏ TƏHSİLİN TƏŞVİQ EDİLMƏSİ VƏ DƏSTƏK VERİLMƏSİ MİNLƏRLƏ

Dövlətçilikdə varislik - xaricdə təhsil

Təhsil dövlət üçün - vətənpərvər, millətsevər, dövlətə, xalqa sədaqətli olan, bu yolda hər cur fədakarlığa hazır vətəndaş, kadr və mütəxəssis hazırlayan təhlükəsizlik sistemidir...

GƏNCİN MUXTƏLİF ÖLKƏLƏRDƏ YÜKSƏK TƏHSİL ALIB, ÖLKƏYƏ QAYIDARAQ KADR POTENSIALININ KEYFİYYƏTCƏ YENİLƏŞMƏSİNƏ VƏ İSLAHATLARIN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNDƏ İŞTİRAKLARINA YOL AÇMIŞDIR.

Bütün bu kiçik qeydlər göstərir ki, təhsil, dövlət təhlükəsizlik inis- tutlarından biri kimi, son ikiyüz illik Azərbaycan dövlətçilik tarixində dövlət tipindən, rejimindən asılı olmayaraq, Azərbaycanda dövlətçilikdə varisliyi təmin etmişdir. Abbas Mirzədən başlayıb, bu gün İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən xaricdə təhsilin aşağıdakı ən mühüm əhəmiyyətləri vardır:

Birincisi, tədrisi ölkədə təşkil edilməmiş təhsil üzrə xüsusi ixtisaslı kadrları hazırlanması ilə belə kadrlara ehtiyacın ödənilməsi. Məlumdur ki, ayrıca bir ölkədə bütün ixtisaslar, əsasən də xüsusi maddi-texniki baza və pedaqoji kollektiv tələb edən ixtisasları tədris etmək mümkün deyil. Bu da xüsusi ixtisaslar üzrə xaricdə təhsil almağı aktuallaşdırır.

İkincisi, ölkədə nisbətən aşağı səviyyədə təşkil olunmuş daha yüksək səviyyədə eyni ixtisas təhsili almış kadrların yetişdirilməsi. Məktəblər arasındakı fərq onların yetişdirdiyi kadrlar arasındakı fərqdə ifadə olunur. Məktəbin üç funksiyası vardır: sadələşdirilmiş mühit təşkil etməsi, sosial mühitin qəbul- edilməz təsirlərindən inkişaf edən şəxsiyyətin qorunması, hər bir adama cəmiyyətdən gələn müqavimətin dəf edilməsində kömək göstər- mək, onlara daha geniş qruplarla ünsiyyət imkanı təmin etmək. Bu üç funksiya birlikdə tələblərdə dün- yaya arzuolunan rəşadətli baxışın inkişaf etməsinə yardım etmək, cə- miyyətdə yetkin olmayan üzvlərin məruz qaldığı real mövcud olan iş- lərin təmizlənməsi və optimallaşdırıl- maları ilə daha geniş, balanslaş- mış mühitin yaradılması.

Üçüncüsü, ölkədə həyata keçir-

ilməsi nəzərdə tutulan sosial-iqti- sadi və hüquqi-siyasi islahatların kadr bazasının yaradılması. Cə- miyyətin gələcəyini onda həyata keçirilən islahatlar müəyyən edir. Təhsil ya keçmişə baxmaqla, ya da gələcək haqqında fikirləşməklə qur- lula bilər. Milli təhsil sistemləri da- ha çox keçmişə baxışla formalaş- dığından, gələcək haqqında dü- şüncələr əsasında qurulan təhsil ölkədə islahatların həyata keçiril- məsində daha mühüm rol oynayır.

Hər islahat konkret hazırlıqlı kadrlar olmadan mümkün deyil. Xarici ölkələrdə təhsil bu ölkələrdə mövcud sistemə həmin tələbələrə təsiri ilə müəyyən olunur. Belə ki, fərdin yaşadığı və inkişaf etdiyi so- sial mühitin mövcudluğu onun fə- aliyyətinə təsir edən və onun fəali- yətini istiqamətləndirən kifayət qə- dər effektiv faktordur. Bu o demə- dir ki, yüksək inkişaf etmiş cəmi- yətlərdə təhsil alan gənclər yalnız universitetlərdə kadr kimi deyil, həm də cəmiyyətdə şəxsiyyət kimi formalaşır ki, bu da cəmiyyətdə yüksək insani keyfiyyətlərə malik kadrlar deməkdir.

İnsanların qarşılıqlı təsiri şəx- siyyətin formalaşmasında az rol oynamır. Xarici təhsil həm də təhsil dövründə gənclərə pozitiv təsir edən insanların olması ilə xarakter- izə olunur. Buradan sual doğur: xaricdə təhsil alan gənclərə həmin ölkələrin insanları necə təsir edir? Dyui belə hesab edir ki, idarəetmə- nin ən mühüm fundamental vasitə- si başqa insanların kənardan bir- başa şəxsi göstərişi, əxlaq öyrə- tməsi yox, müxtəlif predmetlərdən istifadə zamanı başqa insanlarla uzlaşma prosesində, başadüşmə adətində təzahür edən şüura tə- sir etməklə mümkün olur. Buna gö- rə də xaricdə təhsil alan gənclərin fərqli düşüncə və davranışları on- ların kim tərəfindən "verbovka" olun- ması ilə yox, təhsil aldığı mühitin insanları ilə üzləşməsilə bağlı olur.

İslahatların həyata keçirilməsi- nin effektivliyi hər şeydən əvvəl bu

islahatlarda iştirak edən insanların azadlığı ilə bağlıdır. Dyui yazır: "Bütün münasibətlərdə fiziki fəali- yətin azadlığı fikir və mühakimə- rin azadlığının vasitəsidir, hansı ki, insan məhz buna görə seçdiyi məqsədə doğru irəliləyir". Bu cür azadlığa tələbat bütün insanlarda müxtəlifdir. Xaricdə təhsil tələbələr- də daha azad fikir və düşüncə for- malaşdırır ki, bu da onların ölkədə islahatların həyata keçirilməsində daha inadkar və produktiv olma- rına səbəb olur.

Dördüncüsü, xarici ölkələrin müxtəlif nəəliyyətlərinin Azər- baycana təbiiqi. Bu, sosial mühitin maarifləndirmə funksiyası ilə bağlı- dır. Dyui yazır ki, sosial mühit fərd- ləri fəaliyyətə cəlb etməklə, onların davranışlarında intellektual və emosional istiqamət formalaşdır- maqla, onlarda konkret məqsədi və və bunun ardınca müəyyən nəticə- ləri olan müəyyən cəhdlər yaradır və gücləndirir. Başqa sözlə, sosial mühit özü ayrılıqda bir məktəb kimi çıxış edir. Təhsildən asılı olmaya- raq, bu təhsil xaricdə təhsil alanlar- da daha ciddi dünya görüşü və davranış təcrübəsi qazanmağa gə- tirib çıxarır. Buraya yaxşı manerə- sosial davranış dəsti, yüksək este- tik zövq, dil səlahiyyəti, dünyagör- şü və s. aiddir. Məlumdur ki, müx- təlif ölkələrdə müxtəlif sosial mo- dellər, siyasi rejimlər, ictimai nizam hökm sürür. Bu da ölkələrin ictimai- siyasi həyatının plüral olduğunu göstərir. Müxtəlif aparıcı ölkələrdə təhsil alan tələbələr birlikdə ölkədə plüralizmin daşıyıcıları kimi çıxış etdiyindən, xarici ölkələrdə təhsil de- mokratiyaya doğru inkişafda mü- hüm rol oynayır. Dyui demokratiya haqqında yazır ki, demokratiya sa- dəcə müəyyən edilmiş idarəetmə formasından daha böyük bir şey- dir. Hər şeydən əvvəl demokratiya, birgə yaşam forması, təcrübənin qarşılıqlı mübadilə formasıdır. Bu- radan da anlaşıqlı ki, xaricdə təhsil müxtəlif təcrübələrin daşıyıcılarını hazırladığından, onların ölkədə bir-

gə fəaliyyəti və xaricdə qazandıq- ları təcrübəni ölkə daxilində yetiş- miş kadrlarla mübadiləsi demokra- tiyanın əsasını təşkil edir.

Beşincisi, xaricdə təhsilin döv- lət səviyyəsində dəstəklənməsi yüksək təhsil alan və mədəniyyət səviyyəsi olan gənclərin nümunə- sində Azərbaycan xalqının xarici ölkələrdə nüfuzunun artırılması və möhkəmləndirilməsinə səbəb olur. Belə gənclər həm də ölkələr ara- sında münasibətlərin xalq diploma- tiyası yolu ilə yeni müstəviyə qaldırılmasında iştirak edə bilər. Xaricdə təhsil alan tələbə öz xalqının mə- dəniyyətinin, tarixinin, dininin da- şıyıcısı kimi, mənsub olduğu xalqı təmsil edir. Xalqımız haqqında xa- rici ölkə vətəndaşlarında rəy for- malaşdırır, milli problemlərimizin düzgün dərk edilməsində müstə- na rol oynayırlar. Hər bir tələbə xalq diplomati rolunu oynayır. Bu da xalqın maraqlarının xarici ölkə- də müdafiə edilməsində müəyyən elektoratın meydana çıxması ilə

nəticələnir.

Altıncısı, xarici diasporların in- tellektual hesabına zənginləşdi- rilməsi və yenidən təşkili. Xaricdə təhsil alan hər bir tələbə o ölkədəki diaspora ilə fəaliyyətini əlaqələndir- rərsə, bu, diaspor işinin düzgün təşkil olunmasında, xalqımızla diaspor arasında əlaqələrin yaran- masında müsbət rol oynamaqla yanaşı, diasporun gənc intellek- tuallarla güclənməsinə də gətirib çıxarır.

Yeddincisi, ən müxtəlif təbəq- lərdə böyüyən istedadlı gənclərin dövlət hesabına yüksək ali təhsil alması ilə öz sosial statuslarını dəyişdirmək imkanı qazanmalarına səbəb olur. Bu da ölkə üçün böyük təhlükə olan təbəqələşmənin zəif- ləməsinə, ayrı-ayrı təbəqələr ara- sında diffuziyaya gətirib çıxarır ki, millətin monolitliyi həm də bu pro- sessedən asılı olur.

Nəhayət, "xaricdə təhsilin mən- fi təzahürləri ola bilərmi?" sualına cavab vermək lazımdır. Məlumdur ki, mövcudluq eksliklərin vəhdəti və ziddiyyəti qanununa tabe oldu- ğundan, həyatda yalnız müsbət tə- rəfləri olan heç bir proses yoxdur. Bu mənada təhsilin, xüsusən xaric- də təhsilin də bəzi təhlükələri yox deyildir. Bura xaricdə təhsillə milli təhsil sistemi arasındakı ziddiyyət- ləri qeyd etmək olar. Burada hər şeydən əvvəl fəaliyyətə bağlı fikirlər arasında ziddiyyətlər, cəmiyyət həyatı ilə fərdi şüur arasındakı zi- diyyətlər, təcrübə davranışla nəzəri mədəni fərqlilik, həyat vasitələrini təmin edilməsində yerli kadrlarla xaricdə hazırlanan kadrlar arasın- da qanuni və layiqli üsul və vasitə- lərin seçilməsi arasındakı fərqlilik- ləri göstərmək olar.

Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan dövlətçiliyinin bu ənə- nəsi hələ uzun illər yaşadılmalı və inkişaf etdirilməlidir ki, bu da bizim dövlət təhlükəsizliyimizin, təhsil inistitutunun effektivliyinin artmasına xidmət edəcəkdir.

Ərdoğandan mühüm mesaj

"Rusiya ilə Ukrayna arasında sülh masası Türkiyədə qurulacaq"

"Rusiya-Ukrayna müzakirələrindən sonra sülh masası da Türkiyədə qurulacaq". Bunu Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan hökumətin iclasından sonra deyib.

O, çıxışında diqqəti ölkəsinin həyata keçirdiyi diplomatik missiyaya yönəldib: "Rusiya-Ukrayna müharibəsinin ilk günündən sülhpərvər siyasət həyata keçirmişik. Müzakirə masası İstanbulda qurulduğu kimi sülh masası da Türkiyədə qurulacaq və bu qanlı müharibəyə nöqtə qoyulacaq".

Türkiyə lideri bu prosesin ölkəsinin beynəlxalq arenada ki vasitəçilik rolunu gücləndirəcəyini də söyləyib.

"Bu, Ukraynaya dəstəkdir..."

Zatulin yenə "qəzəblənib" və Bakını "ittham edir"

"Ukraynaya qaz tedarüku ilə bağlı qərar birmənalı olaraq Ukraynaya dəstək məqsədi daşıyır". Bunu Rusiya Dövlət Dumasının MDB işləri üzrə komitəsi sədrinin birinci müavini, hər zaman anti-Azərbaycan mövqeyi və ermənipərəstliyi ilə seçilən Konstantin Zatulin "Lenta.ru"-ya açıqlamasında deyib.

O əlavə edib ki, Azərbaycanın Ukraynaya qaz ixrac etməsi, rəsmi Bakının əvvəlki siyasətinin davamıdır və bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan Rusiya ilə münasibətləri saxlasa da, indi bu münasibətlər onun üçün ikinci plana keçib.

Zatulin iddia edib ki, bununla Azərbaycan özünü "Rusiya qarşı ən azı müttəfiq kimi aparmır və Rusiyanın düşmənləri ilə münasibətlərdə özünü heç bir şəkildə məhdudlaşdırmayan ölkə kimi" görünür. Ancaq nədənsə, Zatulin onun ölkəsinin Azərbaycana qarşı nəinki müttəfiq, əksinə, düşmən münasibətini, hər addımda Azərbaycanı və azərbaycanlıları aşağılamaq cəhdlərini, ölkəmizə qarşı açıq təxribatlarını, Kreml təbliğatının Azərbaycandan düşmən düzəltməyə yönələn fəaliyyətini və s. görməzlikdən gəlir. Onun dediklərindən isə belə çıxır ki, Azərbaycan hansı ölkəyə nə ixrac etməli olduğunu Rusiyadan soruşmalıymış. Uzun illər boyu Ermənistana pulsuz silah ötürəndə, erməniləri Azərbaycana qarşı həm siyasi, həm hərbi, həm də iqtisadi baxımdan "yemləyəndə" nədənsə Azərbaycanla "strateji müttəfiqlik" yada düşmürdü...

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Ukraynanın "Naftoqaz" şirkətinin rəhbəri Sergey Koretski məlumat vermişdi ki, Ukrayna Trans-Balkan dəhlizi ilə ilk dəfə olaraq Azərbaycandan qaz idxal edir.

"Yenidən hücum edə bilərik"

Tramp İrana xəbərdarlıq etdi

ABŞ prezidenti Donald Tramp İranı HƏMAS-la danışıqlara müdaxilə etməkdə günahlandırıb. APA xəbər verir ki, ABŞ liderinin fikrincə HƏMAS və İsrail arasında girovların azad edilməsi ilə bağlı Qətdə keçirilən danışıqlara İran müdaxilə edib.

"Məncə onlar bu danışıqlara qarışıblar. Onlar HƏMAS-a əmrilər və siqnallar veriblər. Bu yaxşı hal deyil", - Tramp qeyd edib. O, İranın uran zənginləşdirməsi prosesinə başlayacağı təqdirdə, ABŞ-in yenidən İrana hücum edəcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq edib.

İrandan Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı sərsəm iddialar

Əli Əkbər Vilayəti: "Turan dəhlizi artıq İran ərazisindən keçir..."

"Əgər Ermənistanın suveren qərarlarına İranın müşavirləri bu cür müdaxilə edirsə, Bakı Ermənistan hökumətinin təkliflərini necə ciddi qəbul edə bilər?"

İranın ali rəhbərinin beynəlxalq məsələlər üzrə müşaviri Əli Əkbər Vilayətinin Zəngəzur dəhlizi ilə bağlı səsləndirdiyi fikirlər region üçün deyil, ilk növbədə Ermənistanın öz suverenliyi üçün təhlükədir.

Bu barədə politoloq Fərhad Məmmədov "Telegram" kanalında paylaşıdığı analitik şərhə bildirib.

O qeyd edib ki, Vilayətinin səsləndirdiyi iddialar İran hakimiyyətini zəbt etmiş qrupun region ölkələrinin qərarvermə hüququna göstərdiyi hörmətsiz münasibəti bir daha nümayiş etdirir.

Fərhad Məmmədov vurğulayıb: "Vilayətinin Zəngəzur dəhlizini İran və Rusiyanı qurudan mühasirəyə almaq məqsədi daşıyan layihə kimi təqdim etməsi təkcə məntiqsiz bəyanat deyil - bu, realıqla açıq-aşkar ziddiyyət təşkil edir. Rusiyanın və İranın dənizə çıxışı mövcuddur,

siyasət kursuna keçilməsi barədə fikirlərinə gəlincə, Məmmədov kinayəli şəkildə qeyd edib: "12 günlük müharibə dövründə biz bu 'aktiv siyasət'i gördük. Xüsusilə də İsrailin İran ərazisində yayılmış PUA zavodları fonunda. Görün nə qədər obyekt hələ də aşkarlanmayıb - onları biz yeni

Məmmədov vurğulayıb ki, rəsmi İrəvanın Azərbaycanla ikitərəfli formatda kommunikasiyaların açılması istiqamətində cəhdlərinə baxmayaraq, İran tərəfinin bu tip bəyanatları Ermənistanın bu təşəbbüslərinin uğursuzluğa düşər olmasına səbəb olur: "Əgər Ermənistanın suveren qərarlarına İranın müşavirləri bu cür müdaxilə edirsə, Bakı Ermənistan hökumətinin təkliflərini necə ciddi qəbul edə bilər?"

O əlavə edib ki, Vilayəti heç bir halda kommunikasiya layihəsinin Ermənistanın suverenliyi çərçivəsində gerçəkləşə biləcəyini demir, əksinə, ümumiyyətlə belə bir layihənin mövcudluğunu inkar edir.

Sonda politoloq Ermənistan rəhbərliyinə çağırış edib: "İrəvan rəhbərliyi anlamalıdır ki, onların kommunikasiya mövzusunun aktuallaşdırmaq cəhdləri iflasa uğrayıb. ABŞ-a dəhliz verməkdən imtina etdilər, amma özləri də alternativ təkliflə çıxış edə bilmədilər. İran isə istənilən açılışa qarşı çıxır. Bu isə 2021-2023-cü illərdə Paşinyanın düşünülməmiş siyasətinin nəticəsidir. O zaman Qarabağ uğrunda ümidverici olmayan mübarizədə hər kəsdən yardım istəyən Paşinyana indi ən sərt formada cavab verilir..."

Fərhad Məmmədovun fikrincə, Ermənistan artıq daha real məsələlərə fokuslanmalıdır - məsələn, ATƏT-in Minsk Qrupunun tamamilə ləğvinə.

Rasim Əliyev

həmçinin bu iki ölkə həm Xəzər dənizi, həm də Orta Asiya vasitəsilə birbaşa əlaqəyə malikdir. Belə olan halda bu ölkələrin qurudan mühasirəyə alınması' iddiası absurddur."

Politoloq bildirib ki, Vilayətinin "Müqavimət oxu" ifadəsi artıq real məzmununu itirib: "Bu ox'dan sadəcə dağıntılar qalır. Əslində qalan yalnız realıqla və pragmatizmə qarşı müqavimətdir."

Fərhad Məmmədovun sözlərinə görə, İran tərəfi Zəngəzur dəhlizini ABŞ, NATO, İsrail və guya "pantürkist çevrələrin" layihəsi kimi təqdim etməklə, adi bir dəmir yoluna süni şəkildə strateji çaralar qazandırmağa çalışır. Məqsəd isə İranda bəzi dairələrin ölkə daxilində öz nüfuzunu gücləndirmək cəhdidir.

O, eyni zamanda xatırladı ki, artıq Naxçıvana gedən dəmir yolu İrandan keçir və yaxın illərdə bu marşrut üzrə daha bir xətt istifadəyə veriləcək: "Turan dəhlizi artıq İran ərazisindən keçir və türkdilli ölkələr İran vasitəsilə bir-birinə bağlanır. Yeni bu dəhliz faktiki olaraq mövcuddur və genişlənməkdədir."

İranın müşavirinin guya yeni aktiv

müharibə zamanı öyrənəcəyik..."

Fərhad Məmmədov bildirib ki, Vilayəti və onun kimi şəxslər bu gün Suriyadakı müharibəyə göndərilən əfqan şiehlərin İrandan deportasiyası ilə məşğuldur: "Bu insanlar vaxtilə 2-3 dollar qarşılığında İslam Respublikasının maraqları naminə döyüşməyə göndərilirdi. İndi isə onlara yer qalmayıb - İranda şie əfqanların etnik təmizlənməsi gedir."

Ermənistan məsələsinə toxunan

Tarixçi alim, attestatlı dosent, 26 ildən artıq ali təhsil sistemində nümunəvi pedaqoq, özünəməxsus elmi yanaşmaları olan tədqiqatçı kimi fəaliyyət göstərmiş Neyman Nərman oğlu Xasayev tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevaya, Baş prokuror Kamran Əliyevə, Elm və Təhsil naziri Emin Əmirullayevə, eləcə də digər aidiyyəti qurumların rəhbərlərinə müraciət edən alimin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Məlumat üçün bildirirəm ki, mənim 26 illik nümunəvi elmi-pedaqoji fəaliyyətimin 2015-2020-ci illəri Sumqayıt Dövlət Universitetinin Tarix və Coğrafiya fakültəsində tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent vəzifəsində çalışmağımla bağlı olmuşdur. Bu zaman SDU-nun rektoru, prof. Elxan Hüseynov idi. Son dərəcə tələbkər olub, xadiməsindən akademikinə qədər hamını təmənnaşız işə qəbul edən bu məsul vəzifəli şəxs - SDU-nun sabiq rektoru E.Hüseynov, öz əmək funksiyasını və vəzifə borcunu layiqincə yerinə yetirən, gənc nəslin təlim-təbiyəsində və emi-pedaqoji fəaliyyətində fərqlənən hər bir pedaqoqa diqqət və qayğı ilə yanaşaraq onların əməyini yüksək səviyyədə qiymətləndirmişdir ki, bu sırada mən də təmsil edilmişəm.

2017-ci ilin 5 oktyabrında Beynəlxalq Müəllimlər günü münasibəti ilə "Səmərelə elmi-pedaqoji fəaliyyətimə, gənc nəslin təlim-təbiyəsindəki uğurlarıma görə" Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının dosenti olaraq sabiq rektor E.Hüseynovun imzası ilə fəxri fərmanla təltif edilmişəm. Hər ay olmaqla bir nümunəvi elmi-pedaqoji fəaliyyətimə görə əmək haqqıma 100 AZN mükafat əlavə edilmişdir. 2018-ci ilin fevral ayında Universitetin Elmi Şurasının yekdil qərarı və Şəxsən sabiq rektor, prof. E.Hüseynovun etimad göstərməsi ilə sənədlərim Prezident Yanında Ali Attestasiya Komissiyasına göndərilmiş, mənə cəmi iki ay ərzində bu mötəbər orqan tərəfindən attestatlı dosent adı verilmişdir. 2017-2020-ci illərdə işlədiyim Tarix və coğrafiya fakültəsi üzrə Dövlət İmtahan Komissiyasının 5 məsul üzvündən biri kimi fəaliyyət göstərmişəm.

2019-cu ilin oktyabr ayında onlarla professor və müəllim heyəti içərisindən fərqləndirililərək qısa müddətli "Mövlana" proqramı üzrə Türkiyənin məşhur Aydın Adnan Menderes Universitetində "Azərbaycan tarixi, Türk xalqları tarixinin tərkib hissəsi kimi" problem mövzusunda mühazirələr aparmış, yüksək səviyyəli sertifikatla geri dönmüşəm ki, həmin sertifikatda Aydın Adnan Menderes Universitetinin rektoru, mənim timsalımda uzun müddətli müəllim mübadiləsi ilə bağlı sabiq rektor E.Hüseynova müraciət ünvanlamışdır. 2020-ci ilin fevral ayında Universitetin genişləndirilmiş Elmi Şurasında yenidən nümunəvi elmi-pedaqoji fəaliyyətimə, elmi-metodik əsərlərimin yüksək səviyyədə olmasına dəyər verən sabiq rektor prof. E.Hüseynovun xüsusi göstərişi ilə onlarla professor-müəllim kontingentinin önündə Tarix və Coğrafiya fakültəsinə elmi işlər üzrə dekan müavini vəzifəsinə namizədləydim irəli sürülmüşdür. Bu andan etibarən, ali təhsil sistemində yalnız bir dəfə, müstəsna hallarda iki dəfə hər bir əməkdaşın dekan seçilmək hüququ olduğu halda, SDU üzrə yüksək vəzifəli havadarları hesabına, fakültənin adını dolayı yollarla dəyişərək özünü 4-ci dəfə dekan seçdirməsi ilə kifayətlənməyən, növbəti - 5-ci dəfə dekan seçkisinə hazırlaşan Adil Baxşəliyev mənim onun yerinə dekan vəzifəsinə seçiləcəyimi qənaətinə gələrək, şəxsimə qarşı qara piar kampaniyasını başlamaq barədə məxfi göstəriş vermişdir. Qara piar kampaniyasının gedişində onun əsas yardımçıları; 2017-ci ilin dekabr ayında Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının müdiriyyətinə keçirilən seçkilərdə ən real namizəd olduğum halda, seçkilərə bir neçə sayılı gün qalmış vəzifə sahəliyyətlərindən sui-istifadə etməklə, dərslər dediyim auditoriyadan məni qanunazidd formada zorla çıxarıb, "Bu dəqiqə gedib namizədlik ərizəni geri götürməsən səhərdən işdən azadsan", - deyərək təhdid edib ərizəmi geri götürdürməklə, formal şəkildə kafedra müdiri seçdirdiyi Sona Məhərrəmovaya, dinin dövlətdən ayrılmasına rəğmən bu gün də məxfi fəaliyyətini davam etdirib, öz zəhərli ideyaları ilə tələbə və magistrantların bey-

Tanınmış alimə qarşı çirkin kampaniya

Universitetdə dekan olmasının qarşısını almaq üçün nüfuzdan salmağa çalışdılar, üstəlik "qara piar"larla işdən uzaqlaşdırılmasına nail oldular

katda Aydın Adnan Menderes Universitetinin rektoru, mənim timsalımda uzun müddətli müəllim mübadiləsi ilə bağlı sabiq rektor E.Hüseynova müraciət ünvanlamışdır. 2020-ci ilin fevral ayında Universitetin genişləndirilmiş Elmi Şurasında yenidən nümunəvi elmi-pedaqoji fəaliyyətimə, elmi-metodik əsərlərimin yüksək səviyyədə olmasına dəyər verən sabiq rektor prof. E.Hüseynovun xüsusi göstərişi ilə onlarla professor-müəllim kontingentinin önündə Tarix və Coğrafiya fakültəsinə elmi işlər üzrə dekan müavini vəzifəsinə namizədləydim irəli sürülmüşdür. Bu andan etibarən, ali təhsil sistemində yalnız bir dəfə, müstəsna hallarda iki dəfə hər bir əməkdaşın dekan seçilmək hüququ olduğu halda, SDU üzrə yüksək vəzifəli havadarları hesabına, fakültənin adını dolayı yollarla dəyişərək özünü 4-ci dəfə dekan seçdirməsi ilə kifayətlənməyən, növbəti - 5-ci dəfə dekan seçkisinə hazırlaşan Adil Baxşəliyev mənim onun yerinə dekan vəzifəsinə seçiləcəyimi qənaətinə gələrək, şəxsimə qarşı qara piar kampaniyasını başlamaq barədə məxfi göstəriş vermişdir. Qara piar kampaniyasının gedişində onun əsas yardımçıları; 2017-ci ilin dekabr ayında Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrasının müdiriyyətinə keçirilən seçkilərdə ən real namizəd olduğum halda, seçkilərə bir neçə sayılı gün qalmış vəzifə sahəliyyətlərindən sui-istifadə etməklə, dərslər dediyim auditoriyadan məni qanunazidd formada zorla çıxarıb, "Bu dəqiqə gedib namizədlik ərizəni geri götürməsən səhərdən işdən azadsan", - deyərək təhdid edib ərizəmi geri götürdürməklə, formal şəkildə kafedra müdiri seçdirdiyi Sona Məhərrəmovaya, dinin dövlətdən ayrılmasına rəğmən bu gün də məxfi fəaliyyətini davam etdirib, öz zəhərli ideyaları ilə tələbə və magistrantların bey-

nini yuyan, 2016-cı ildə Türkiyədə baş vermiş "Dərbə" hərəkatından sonra ölkəmizdə fəaliyyəti qadağan olunmuş "nurçu-fətoçu" dini baxışlarının Universitetdə fəal təmsilçisi, təbliğçisi kafedra əməkdaşı Samir Kərimli, digər dini təriqətçi, kafedra əməkdaşı Sarvan Bədəlov və mənim tarixşünaslıqda ilk imza atdığım "Azərbaycan sultanlıqları" adlı sanballı, iri həcmli əsərimin elektron variantını ələ keçirərək Cinayət Məcəlləsinin 165-ci maddəsinin tələblərini cinayətkarcasına pozmaqla öz adına nəşr etdirən, bu hesaba tarix fənnini orta məktəbin "3" qiymət alan şagirdi səviyyəsində bilmədiyi halda attestatlı dosent adını almış əvvəllər Universitetin Həmkarlar Komitəsinin sədri, bu gün isə layiq olmadığı prorektor vəzifəsini tutan Elmar Xəlilov olmuşdur.

Onu da bildirim ki, dekan Adil Baxşəliyev və kafedra müdiri Sona Məhərrəmovaya, məni 2017-2018-ci illərdə, ikincinin xeyrinə qonaq müəllifliyə təhrik etdiklərinə görə CM-in 165-ci maddəsi üzrə məsuliyyətə cəlb olunmalıdırlar. Daima, nümunəvi elmi-pedaqoji fəaliyyətimlə, Universitet rəhbərliyinin etimadını doğrultduğumdan irəli gələrək, bir müddət öz çirkin niyyətlərini həyata keçirə bilməyən bu vəzifə hərisi olan vəzifəli şəxslər, nəhayət, 2020-ci ilin 7 may tarixində - Müqəddəs Ramazan bayramı günü, onlayn formada dərslər keçirilən zaman, imtahanqabağı zəruri bir sualı cavablandırdıqdan sonra şəxsi sirrim olan dostuma göndərmək istədiyim zarafatyana bir mesajı fakültənin I kurs tələbəsi və qrup nümayəndəsi Samirə Seymur qızı İbrahimliyə səhərdən göndərməyindən (Hansı ki, tələbə Samirə İbrahimlinin özünün də, rektora və məhkəməyə izahatında ifadə etdiyi kimi, cəmi bir dəqiqə sonra zəng edərək şəxsimə dair mesajın yayıl-

masının Konstitusiyanın 32-ci maddəsinə əsasən qadağan olunduğunu və buna görə də silinməsinə tələb etməyimi rəğmən, qara piar kampaniyasının vəzifəli şəxsləri tərəfindən öncədən bu qara piar kampaniyasına cəlb olunan S.İbrahimli məni pozduğuna arxayın salıb şəxsi sirrim olan mesajı silməyərək tabe olduqlarının göstərişi ilə cinayətkarcasına sosiallaşdırmış, özünün də izahatında göstərdiyi kimi CM-in 308 və 309-cu maddələrinin tələblərini qərəzli yanaşmaqla qəsdən pozduqlarına görə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmaları zərurət tələb edən dekan A.Baxşəliyevin və kafedra müdiri S.Məhərrəmovanın təhriki ilə rektora internet üzərindən göndərmişdir.) yararlanaraq sabiq rektor E.Hüseynova barəmdə şər-böhtan dolu əlavə məlumat çatdırmaqla yanaşı, şəxsimə dair bu məxfi mesajı da göndərtdirərək, onun mənə olan etimadını heçə endirməyi bacarmışlar.

Qara piar kampaniyasının üzvləri bu naqis, vəzifəli şəxsə qarşı cinayət tərkibi yaradan əməlləri ilə kifayətlənməyərək, mənə qarşı yeni bir cinayətə imza atmaqla, səhərdən getmiş mesajımı; kafedra əməkdaşı fətoçu Samir Kərimlinin, dekan A.Baxşəliyev və kafedra müdiri S.Məhərrəmovanın təhriki ilə qanundankənar formada yayan tələbə S.İbrahimlinin nümayəndə olduğu 822 sayılı qrupda, 2020-ci ilin iyun ayında Universitetə gələrək ev şəraitində tələbələrə onlayn imtahan götürdüyüm zaman, qanunazidd formada, heç bir xəbərdarlıq olunmadan, imtahan cədvəlində rəsmi dəyişiklik edilmədən mənə özbaşına, hiyləgərcəsinə yeni assistent təyin olunmuş kafedra əməkdaşı - dini təriqətçi Sarvan Bə-

dəlov (Kafedra müdiri S.Məhərrəmovanın mənə zəng edib "Dekan sənə çağırır" kodu altında imtahanı zorla çıxardıqdan sonra) cinayətkarcasına telefonuma müdaxilə edib, həm şəxsi sirrim olan digər məlumatları götürmüş, həm də tələbəyə səhərdən getmiş mesajın mənə məxsus olduğuna əminlik əldə etmiş və bu məlumatlar dərhal rektora dekan A.Baxşəliyev tərəfindən xüsusi formada böyüdülməklə şəxsən çatdırılmışdır. Bununla da bu fəzifəli hərəkəti, sabiq rektor E.Hüseynovun məni işdən azad etməsi üçün qəti şəkildə zəmin hazırlamağı bacarmışlar. Əmək Məcəlləsinin 69-cu maddəsinin tələblərini tamamı ilə pozmaqla (Mənə ƏM-nin 69-cu maddəsində nəzərdə tutulduğu qaydada müddətsiz müqavilə ilə işlədiyimə görə, işdən çıxarılmağımın səbəbi göstərilməklə ən azı bir ay əvvəldən rəsmi

formada, yazılı qaydada işdən çıxarılaçağıma dair xəbərdarlıq edilməli idi, lakin bu barədə heç bir xəbərdarlıq olunmamaş, bu işə kobud qanun pozuntusu hesab olunur) müddətsiz müqavilə ilə işlədiyimə görə 2020-2021-ci tədris ili üçün mənə dərslər yükünün ayrılması zəruri olduğu halda, lakin dərslər yükü ayrılmamış, bununla da ikinci kobud qanun pozuntusu həyata keçirilmişdir.

2020-ci ilin 8 sentyabr tarixindən Universitetə gələrək dekan A.Baxşəliyevə müraciət edib, müddətsiz müqavilə ilə işlədiyimə görə, dərslər yükünün ayrılmasının zəruri olduğunu bildirəndə, o, nəinki bu istiqamətdə lazımı tədbir görmüş, hətta həzz almış kimi, pandemiyanın riskli olduğu bir dövrdə bütün müəllimlər 15 sentyabrdan etibarən ev şəraitində, onlayn dərslər keçdiyi bir zamanda işdən azad edilənə qədər məni hər iş günü yaşayış yerim Bakıdan Sumqayıtda yerləşən Universitetə gəlməyə məcbur etmiş, bununla da vəzifə səlahiyyətlərini aşdığı qabarıq formada büruzə vermişdir.

(Ardı var)

"Hürriyyət"

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Tanışına şikayət yazmağa kömək etdiyi üçün şərhlənərək həbs olundu

Əhmədov öz yaxın qohumunu əvvəl ölümə hədələyib, sonradan 10 kq qızıl-zinət əşyalarını, əmlak və torpaq sahələrini ələ keçirib və bu səbəbdən də AR.CM-nin 132.221.177.178.179-cu maddələri ilə həbs edilib.

Onu da qeyd edim ki, ilk öncə - 18.02.2018-ci il tarixdə Əhmədova Xanımqız Fərəc qızının DİN-nin Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə barəmdə etdiyi şikayət baş müstəntiq Hacı Əfəndiyev tərəfindən araşdırılıb və iddialar təsdiqini tapmadığı üçün rədd edilib. Sonradan - 2018-ci ilin aprelində qarşı tərəfin təkrar şikayətini baş müstəntiq Fəxri Babazadə icraata götürüb. O, izahat verdikdən bir ay sonra məni təkrarən idarəyə çağırırdı ki, cinayət işinin başlanmasını rədd etmişəm, ancaq X.Əhmədova yenə şikayətçidir, sən onun ərinədən aldığı 62 min manat pulu istəyir.

Mən aidiyyəti üzrə Səbail Rayon Məhkəməsinə şikayət edib, ərizənin surətini (icraata qəbul edilmiş) baş müstəntiq F.Babazadəyə verdim ki, onlar mənə 150 min dollar (245 min manat) borclu olduqları halda (və bu pulu təsdiqləyən müvafiq sənəd, etibarnamə, şahid ifadələri, məhkəmə qərarı və şəxsin yazılı izahatı olduğu halda) necə ola bilər ki, mən 62 min manat borclu olum?! Və verdiyim izahatımda şantajçının şikayət ərizəsində qeyd etdiyi hər bir epizodun saxtakarlığını sübuta yetirən şəkildə tam və hərtərəfli izahatını vermişdim...

Cənab Prezident!

Bələliklə, N.Qarayevin barəmdə yazdığı şikayətin əsassız, böhtan xarakterli, o cümlədən mənə borclu olan şəxslərin mənə qarşı iddia qaldırmasının absurd olması tərəfindən mötəbər faktlarla sübuta yetirildiyi halda qanunsuz olaraq azadlıqdan məhrum edildim. Bununla bağlı DİN-ə, eləcə də digər aidiyyəti qurumlara etdiyim çoxsaylı müraciətlər və şikayətlərin heç birinə cavab verilməməsi, xidmətdə olan polis zabitanın yazmış olduğu ərizə üzrə mənə qarşı cinayət işinin açılmasına dair şikayətimə etinasız yanaşıldığı üçün son ümid yeri olaraq açıq məktubla Sizə müraciət edirəm. Ümid edirəm ki, çoxsaylı qanunsuz əməllərinə baxmayaraq, indiyədək cəzasız qalmış N.Qarayev hüquq müstəvisində layiqli cəzasını alacaq və haqq-ədalət bərpa olunacaq".

Hazırladı: Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyi Penitensiar Xidmətinin Cəzaçəkmə Müəssisəsində məhkum həyatı yaşayan Məmmədov Ədalət Məhərrəm oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə, Baş prokuror Kamran Əliyevə, Daxili İşlər naziri Vilayət Eyvazova və digər aidiyyəti qurumların rəhbərliyinə müraciət edən şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Möhtərəm Prezident!

Nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, uzun müddət Daxili İşlər orqanlarında xidmət etmiş Qarayev Nizami Müslüm oğlunun törətmiş olduğu cinayət tərkibli qanunazidd hərəkətləri və barəmdə yazmış olduğu böhtan xarakterli şikayət ərizəsi əsasında 2019-cu ildən indiyədək günahsız olaraq cəza çəkirəm. Qeyd etmək istəyirəm ki, bu şəxs 1996-cı il tarixində polis nəfəri kimi Bakı şəhəri, Nizami rayon Polis şöbəsində xidmətə qəbul edilib. Uzun müddət sonra isə Polis Akademiyasına qiyabi qəbul olunub. Kiçik leytenant rütbəsi aldıqdan sonra Hacıqabul rayonunda Dəmir Yolu Nəqliyyatında Polis İdarəsi rəisinin köməkçisi vəzifəsində çalışan Nizami Qarayev çox qısa müddət ərzində reis olmaq iddiasına düşərək, özündən vəzifəyə aşağı olan əməkdaşlardan rüşvət toplamağa başlayıb. Bundan əlavə, tutduğu vəzifədən sui-istifadə edərək Dəmir Yolu İdarəsindən "silinmiş" vaqon və reys biznesinə girişib. Bu iş üçün vətəndaşlardan pul alıb, lakin vədini yerinə yetirməməsi səbəbindən yaranan narazılıqlardan sonra reis Yaşar müəllim tərəfindən DİN-ə edilmiş müraciət əsasında sərəncama götürülmüşdür. 2018-ci ilin aprel ayında isə Su Nəqliyyatı Polis Şöbəsinə növbəti təyin edilmişdir. Barəsində çoxsaylı şikayətlər daxil olduğundan, elə həmin ilin avqust ayında Daxili İşlər orqanlarından xaric olunmuşdur.

N.Qarayevlə tanışlığım barədə onu bildirmək istəyirəm ki, mən bu şəxsin kimliyi və vəzifəsini bilmədiyim halda, 2017-ci ilin əvvəlində qayını, mənimlə Nəqliyyat Nazirliyində işləmiş Oktay Xudaverdiyev və keçmiş iş yoldaşımız Elçin Əliyev vasitəsilə təsadüfən tanış olmuşam. Bu tanışlıqdan bir-iki ay sonra Oktay zəng edərək, məni çay içməyə dəvət etdi. Onunla görüşdükdən bir müddət sonra Nizami Qarayev yanındakı 3 nəfərlə birlikdə bizim masaya yaxınlaşdı. Mən həmin 3 nəfərdən biri olan Əli İsaqovu tanıyırdım. Onlar bizimlə görüşüb,

kənardakı masada əyləşdilər. Həmin günün səhərişi Ə.İsaqov mənə zəng edib, Nərimanov metrosunun yaxınlığındakı çayxanaya dəvət etdi. Onunla görüş zamanı bildirdi ki, N.Qarayev külli miqdarda pul verib, qarşılığında Dəmir Yolundan vaqon və reys almalıdır, amma işlər uzanır.

2017-ci ilin mart ayının sonlarında mən Əli İsaqovla Nərimanovda olarkən Nizami Qarayev də ora gəlib çıxdı. Bu zaman onların arasında mübahisə başladı. Əli pulunu tələb etdikdə Nizami bildirdi ki, pulu kimsə verib... Söhbət zamanı Əli Nizaminin yanında mənə dedi ki, "kömək elə, bundan şikayət yazım". Mənim "elə indi yazarıq" deməyim N.Qarayevi özündən çıxardı. O, aqressiv şəkildə qolumdan tutaraq "bu dəqiqə səni "Bandotdel"ə təhvil verib, orada çürüdərəm", - dedi. Daha sonra isə əlavə etdi ki, "əgər Əliyə kömək üçün şikayət yazsan başın ağrıyacaq, səni həbs etdirəcəm".

2019-cu ilin sentyabr ayında polis idarəsindən mənə zəng olundu ki, Nizami Qarayev sən barəndə şikayət ərizəsi verib. O, şikayətində göstərirdi ki, guya, Bakının rayonlarından birinə idarə reisi və ya DİN-nin Mərkəzi Aparatında baş idarə reisi vəzifə-

...Söhbət zamanı Əli Nizaminin yanında mənə dedi ki, "kömək elə, bundan şikayət yazım". Mənim "elə indi yazarıq" deməyim N.Qarayevi özündən çıxardı. O, aqressiv şəkildə qolumdan tutaraq "bu dəqiqə səni "Bandotdel"ə təhvil verib, orada çürüdərəm", - dedi. Daha sonra isə əlavə etdi ki, "əgər Əliyə kömək üçün şikayət yazsan başın ağrıyacaq, səni həbs etdirəcəm"...

sine təyin olunmaq üçün 2017-ci ilin yanvar ayının əvvəlində qayını Oktay və Hüseyn adlı şəxslərin iştirakı ilə mənə 160 min AZN pul verib. N.Qarayevin şikayət ərizəsinin əsassız və böhtan xarakterli olmasını dəlil və faktlarla sübuta yetirsəm də, mənə qarşı ittiham irəli sürüldü, nəticədə 07.03.2019-cu il tarixindən hal-hazırədək günahsız olaraq həbsdə saxlanılıram.

Bildirim ki, özüm zərərçəkən olduğum halda, mənə borclu olan şəxslərdən alınan rüşvət hesabına qanunsuz olaraq azadlıqdan məhrum edilmişəm. Belə ki, saxta ittihamla "təqsirli bilinməm üçün" mənə külli miqdarda borclu olan şəxslərdən, konkret olaraq Əhmədova Xanımqız Fərəc qızından 25 min manat rüşvət alınaraq, haqlı olduğum halda

haqsız duruma salınmışam. Halbuki, şəxsən mənim Əhmədova Xanımqız Fərəc qızı tərəfindən 100 min ABŞ dolları, DİN-də çalışan oğlu Şahmar Əhmədov tərəfindən isə 50 min dollar (ümumilikdə 150 min dollar) həcmində pul vəsaitim dələduzluqla mənimdən alınıb. Mən qarşı tərəfdən pulumu tələb etdikdə isə, Əhmədova Xanımqız Fərəc qızından 25 min manat rüşvət alınaraq, ailə üzvlərini (həyat yoldaşı Rövşən Əhmədovu (Şahmar Əhmədovun atası), qızı Gülşəni və kürəkəni Cavad Kərimovu) şahid kimi istintaqa cəlb edərək, heç bir mötəbər dəlil, sübut, fakt olmadan ziddiyyətli ifadələrlə mənə cinayət işi açılmışdır.

Haşiyyə olaraq bildirmək istəyirəm ki, Əhmədova Xanımqız Fərəc qızının həyat yoldaşı Rövşən

"Optimal" mağazalar şəbəkəsinə qarşı dələduzluq ittihamı

Göyçay sakini kreditlə tikiş maşını aldı, 5 dəfə təmir etdilər, sonra işə qaytarmadılar...

Göyçay rayon sakini, 1-ci qrup gözəndən əlil Abdullayev Ramin Məhəmməd oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi bildirir ki, "Optimal" mağazası tərəfindən dələduzluqla üzlaşıb:

"2023-cü ilin aprel ayında "Optimal" mağazaya yaxınlaşıb, kreditlə paltarikən maşın almağa istədiyimi bildirdim. Nəticədə, 2 illik zamanətlə tikiş maşınını alıb, evə gətirdim. Bir müddət sonra maşın işləmədi. Mağazaya qaytardım, dedilər ki, servise göndəriləcək, oradan nə cavab gəlsə, sizə bildirəcəyik.

Maşın 2 ay servisdə qaldı. Sonra zəng etdilər ki, gəlin götürün. Gətirdim, yenə işləmədi. Yenə apardım, mağazada özləri yoxladılar və gördülər ki, həqiqətən maşın işləmir. Dedilər, yenə servisdə düzələcək.

Bu proses 5 dəfə təkrarlandı. Aradan bir il keçdi, hər dəfə eyni problem.

Sonuncu dəfə maşını servise göndərdim, 5-6 ay keçdi, heç bir xəbər çıxmadı. Sonra mağazaya yaxınlaşdım, gördüm mağaza bağlanıb. Ucarda, Ağdaşda, digər rayonlarda olan filiallara da getdim, heç kim cavab vermədi.

70 manata qədər ödəmişdim, sonra ödənişi dayandırdım. Maşını düzəldib verməyiblər ki, ödənişi də edim.

2024-cü ilin sonlarında, 2025-ci ilin əv-

vəlində "Ferrum Kapital" deyilən təşkilat mənə zəng edib, borc tələb etməyə başladı. Dedim ki, məhsul mənə qaytarılmayıb, mən necə pul ödəyim? Hədələdilər ki, məhkəməyə veriləcəksən. Sonra bildiriş gəldi ki, əgər məhkəmə prosesində iştirak etməsən, qərar veriləcək. Etiraz ərizəsi yazdım, amma heç bir faydası olmadım.

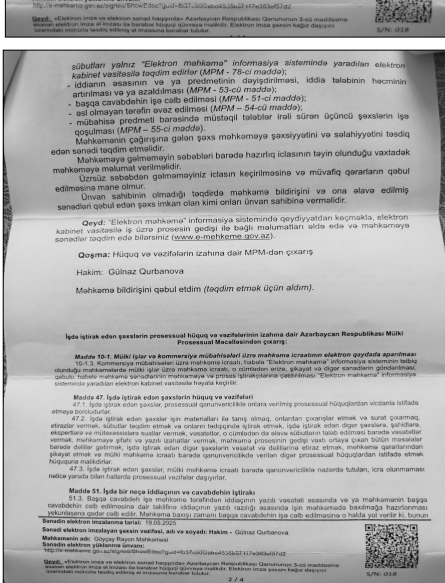
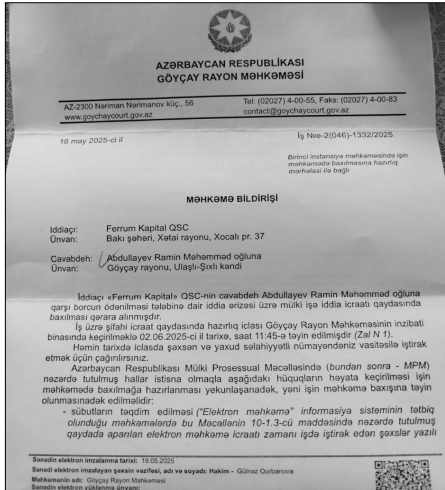
Mən birinci qrup əliləm, heç yerdən kredit verilmir. İllərlə müştəri olmuşam, amma bu son məhsulla bağlı başıma bu iş gəldi.

Polisə də müraciət etmişəm, dedilər ki, bu, 2022-ci ilə aiddir, biz tapa bilmərik. Hazırda isə "Ferrum Kapital" məndən pul tələb edir. Bu nə qədər doğru bir addımdır? Malımı vermirlər, amma pul tələb edirlər. Bu qədər qanunsuzluq olar?

Belə çıxır ki, bank gedib dələduzlarla müqavilə bağlayır və ikitərəfli vətəndaşları aldadırlar. Mən maşını aldığım vaxt bankdan xəbərim olmayıb. Çox alışı-veriş etmişəm onlardan. Hər zaman daxili kredit açılıb. Bu dəfə həm xarab mal satdılar, həm də pulumu mənimsədilər.

Hər kəsə bəllidir ki, bank müqavilə bağladığı şirkətlə zəmanət müqaviləsi imzalayıb. Mal xarabdırsa, niyə bunun bütün əziyyətini mən çəkməliyəm?"

Məsələ ilə bağlı bank sahəsi üzrə ekspert Əkrəm Həsənovla əlaqə saxladım. O, bildirdi ki, müqavilə əsasında "Ferrum Kapi-

tal"dan pul götürüldübsə, əlbəttə, pul ödənilməlidir. "Maşın xarab çıxıbsa, vətəndaş bu problemi mağaza ilə həll etməlidir. Mağazanı məhkəməyə verməlidir. Yenə də sənədləri görməmişəm bu haqda düzgün rəy bildirmək biraz çətindir".

Məsələ ilə bağlı "Optimal" mağazalar şəbəkəsi ilə əlaqə saxlamaq mümkün olmadı.

Jalə FAMILQIZI

"Veteranlıq vermirlər, deyirlər ki, sən fərari olmusan"

Qarabağ döyüşçüsündən Müdafiə Nazirliyinə müraciət

Kürdəmir rayonu, Garis Əyri-bənd kənd sakini Mirzəyev Zaur Bahadur oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi saytımız vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə müraciət edir:

"Cənab Prezident!

Mən, Mirzəyev Zaur Bahadur oğlu, 1993-cü il oktyabr ayının 12-də rayon komissarlığı tərəfindən hərbi xidmətə çağırılmışam. Sumqayıt şəhəri, Zeynalabdin Tağıyev qəsəbəsində yerləşən N sayılı hərbi hissədə təlimdə olmuşam. Təlimlərimiz başa çatmamış bizi Ağdam rayonu, Gillicə kəndinə döyüş zonasına göndərdilər.

Yanvar ayının 2-də döyüşə girdik, itkilərimiz çox oldu.

Yanvar ayının 19-u, gecə saat 3-4 radələrində bizi təxliyə edib, Tərtər rayonunda

Marquşavan deyilən əraziyə göndərdilər. 3 gün sonra isə "Tonaşen 1", "Tonaşen 2" adlanan Madagiz deyilən posta apardılar. Bir müddət orada qaldıq. Daha sonra 3-4 nəfər

bizi Tərtər rayon qarnizonuna gətirdilər. Soruşduq ki, bizi bura niyə gətirmisiniz? Cavab verən olmadı. 1 həftə sonra isə təcridxanaya göndərdilər. Orada bizə məlum oldu ki, bizi fərari kimi götürüblər. Halbuki biz qaçmamışıq, özləri bizi ordan-ora aparıblar.

Tərtər Məhkəməsi 10 il iş kəsdi. 3 ay sonra Bakı şəhərinə göndərdilər. 1 il 9 ay yatdıqdan sonra Ulu öndər Heydər Əliyev mənə bəraət verdi. Döyüşlərdə iştirak etmişəm, amma bu gün veteranlığım yoxdur. Ayağımda qəlpə yaraları var. Bir ildən çox haqsız yerə məni həbsdə saxladılar.

Vəretənliyimi düzəltməyə gedirəm, mənə deyirlər ki, sən fərari olmusan. Fərari olsam, 1 il 9 ay sonra məni azadlığa buraxardılar?

Mən sizin sayt vasitəsilə Müdafiə Nazirliyindən xahiş edirəm, veteranlığımı almağa mənə kömək edin".

Jalə FAMILQIZI

"Hansısı maraqlara görə tariximizi darmadağın etdilər"

Bakı sakini tarixi abidələrimizin məhv olunmasına etiraz edir

Bakı şəhər sakini Qasımov Vaqif Güləli oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Mən, Qasımov Vaqif Güləli oğlu, 13.09.1957-ci ildə Bakı şəhərində anadan olmuşam. 49 il dövlət idarəsində işləmişəm. 14.09.2022-ci ildən pensiyadayam.

Bakı şəhəri hər kəsə əziz və doğma olduğu kimi, bəkililər üçün xüsusi doğmadır.

Bu gözəl şəhər hər kəsə qucaq açır. Şəhərimdə hansısa özbaşınalıqları görəndə sözün həqiqi mənasında ürəyim ağrıyır...

Hələ orta məktəbdə oxuyarkən qonşuda yaşayan oğlan mənə dedi ki, İnşaatçılar Mədəniyyət Sarayında dram dərnəyi fəaliyyət göstərir, tətildəyik, gedək vaxtımızı səmərəli keçirək.

Fətəlixan Xoyski küçəsi, 5 sayılı klinik xəstəxana ilə üzbə-üz olan bu klub 1988-ci ildən fəaliyyət göstərirdi.

Hətta sonralar qızlarımı da həmin klubla şənlilik üçün aparmışam. Bir sözlə, yaxşı vaxtları olub. O klub haqında mən yaşadığım vaxtları yəqin ki, yaxşı fikirləri, görüşləri vardır.

Hazırda isə həmin klubun vəziyyəti heç ürəkaçan deyil. Mən belə qənaətə gəlmişəm ki, Mədəniyyət nazirinin bu klub haqında ya məlumatı yoxdur, ya da yaddan çıxıb.

Demək olar ki, əksər kinoteatrlar, klublar dağıdılıb. "Nərimanov", "Şuşa", "Dostluq", "C.Cabbarlı", "Sevil", "Xəzər", "Şərtarxan" və "Bemz" klublarını yerlə yeksan edib, yerlərini satıblar. Tarixi dağıtmaq məhv etmək olar?

Şəkildə İnşaatçılar Mədəniyyət Sarayının ön görüntüsünü sizə təqdim edirəm. Arxa tərəfi dağılıb, tamamilə bərbad vəziyyətdədir.

Burada məktəblilərin rəqs klubu var idi, Rəhbəri Kamal Həsənov idi. Özü rəqs professoru idi. Həmçinin, İncəsənət Universitetində rəsm dərsi deyirdi. Hansısa maraqlara görə tariximizi darmadağın etdilər".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Aidiyyəti qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Hazırda Rusiya öz tarixinin ən dramatik dövrlərindən birini yaşayır və onun indiki sərhədləri daxilində bir dövlət kimi mövcudluğunu uzun müddət sürdürəcəyi belə şübhə altındadır. Üç yüz illik imperiya tarixi ərzində Rusiya bir çox mürəkkəb vəziyyətlərlə üzləşib və hətta tarixdən silinməyin bir addımlığına gəldiyi dövrlər də olub. Lakin dünyada cərəyan edən proseslərin xarakteri Rusiyanı bir çox hallarda ölüm ilgəyindən xilas edib. Əgər belə demək mümkünə, tale Rusiyanın üzünə az gülməyib.

Rusiya özünün zirvə dövrünü SSRİ zamanı yaşayıb və bundan sonra onun yenidən böyük imperiya olması qətiyyən mümkün deyil. Amma öz təxəyyülünün əsirinə çevrilmiş Vladimir Putin başda olmaqla Kremldəki avartürüstlər deyəsən bunu anlamırlar və ölkələrinin imkan və potensialını qat-qat aşan işlə məşğuldurlar.

Tarixdən yaxşı məlumdur ki, İkinci Dünya Müharibəsindən qalib

Putina bu tarixədək vaxt verildi...

Çinin qoltuğuna sığınan Rusiyanı nə gözləyir?

təqdirdə onu məhv olmaq gözləyir. Deməli, belə çıxır ki, Rusiyanın gələcək taleyi qaranlıq və müəmmalıdır. O ya ətrafını işğal etmək yoluyla genişlənməli, ya da onun

durumundan məhərrətlə istifadə edib onu bir əlalət kimi özünə tam tabe etdirmək siyasəti yürüdü. Buna görə də bəlli bir vaxtdək onunla məhriban davranmaq məcburiyyətindədir. Pekin səbrlə Rusiyanın Ukraynada apardığı müharibədə təqəddən düşməsinə gözləyir və hətta Rusiyanın işi müşkülə düşəndə Şimali Koreyanı ona köməyə yollayır. Sözsüz ki, Si Cinpinin izni olmadan Şimali Koreya Rusiyaya mərmə, raket və əsgər göndərməz...

Əlbəttə, Çinin öz iştahını reallaşdırması asan məsələ deyil, çünki dünya hegemonluğunu heç bir vəchlə əldən buraxmaq istəməyən ABŞ Rusiya kimi coğrafi nəhəngin Çinin ağışına atılmasına razı olmaz. Rusiya Avropa və Çinin arasında mühüm geostrateji mövqedə yerləşdiyindən ABŞ onu öz təsir orbitində görmək istəyir.

ABŞ Rusiya ilə əlaqədar Çinlə hansısa razılaşmaya gedə bilər, ancaq Rusiyanın bütövlüklə Pekinin tabeliyinə keçməsinə imkan verməyəcək. Trampın Rusiyaya qarşı ağır sanksiyalar ultimatumu və bununla bağlı Putinə düşünmək üçün əlli günlük möhlət verməsi buradan qaynaqlanır. Sözügedən 50 gün heç də təsadüfi seçilməyib, çünki həmin vaxtın yekununda Putin Pekində keçiriləcək hərbi paradada iştirak edəcək və Si Cinpinlə görüşəcək. Tramp öncədən xəbərdarlıqla bildirir ki, əgər Rusiya Çinə arxayın olub müharibəni davam etdirməkdən vaz keçməzsə, onda senator Linds Gremin təklif etdiyi sanksiya layihəsi işə salınacaq. Bu layihəyə əsasən Rusiyaya tətbiq ediləcək sanksiyaları pozan istənilən ölkəyə qarşı ağır tariflər tətbiq olunacaq. Şübhəsiz ki, nəzərdə tutulan bu sərt tədbir əsas etibarilə Çinə yönələcək.

Çinin kifayət qədər güdrətlənməsinə baxmayaraq, o, mənasız yerə ABŞ ilə müharibəyə girişməz.

Onun planında münaqişə yox, global miqyasda ticarətini daha da genişləndirmək və dünyanın hər yerinə investisiya yatırmaq dayanır. Amma Çində yaxşı başa düşürlər ki, ABŞ onun böyüməsini həzm etməyəcək və buna qarşı adekvat tədbirlər görəcək. Ona görə, Pekin rəhbərliyi Rusiyaya birbaşa hərbi yardım etməkdən çəkinir, çünki belə olan təqdirdə Qərb dünyasının ciddi itthamaları və hətta sanksiyaları ilə qarşılaşa bilər.

Sovet İttifaqı ilə Çin arasında 1969-cu ildə baş vermiş sərhəd münaqişəsi zamanı Çin bugünkü durumundan dəfələrlə zəif idi. İndi Rusiyanın yanında son qır x ildə durmadan qüvvə toplayan Çin Xalq Respublikası kimi böyük bir "əjdaha" dayanıb ki, bu da Rusiyanın şərq tərəfində meydana gəlmiş yeni bir reallıqdır. Rusiya özünü bu reallıq önündə boyun əyməyə məhkum kimi aparır...

Son dövrün hadisələri göstərir ki, Rusiya rəhbərliyi ölkənin yer-

çıxan və ixtiyarında böyük və güclü ordu olan SSRİ-nin rəhbəri İosif Stalin belə müttəfiqlərlə razılaşmanı pozaraq Avropada əlavə ərazilər zəbt etməyə girişmədi. Çünki o, Qərb dünyası ilə silahlı qarşıdurmaya getməyin hansı acı nəticələr verəcəyini yaxşı başa düşürdü. Bu gün isə Rusiyaya hökm edənlerin tutduqları strateji xətt tam absurd məntiq üzərində qurulub. Vladimir Putin Rusiyanı yenidən global oyunçuya çevirməyə can atır. O, düşünür ki, Ukraynasız nəhəng imperiya yaratmaq nonsensdir və buna görə də nəyin bahasına olursa olsun Ukraynanı işğal etmək qərarına gəlib.

Bəzilərinin Putinin ideyaverici beyin mərkəzi saydığı Aleksandr Duqinin fikrinə görə, Rusiya Avrasiyanın bütün xarakterini özündə cəmləşdirən unikal dövlətdir və onun bu məkanda lider mövqedə dayanmaqdan başqa çarəsi yoxdur. Yeni, belə anlaşılır ki, Rusiya güclü imperiyaya çevrilməlidir, əks

varlığına son qoyulmalıdır.

Bildiyimiz kimi, artıq işğal prosesinə Ukarynadan başlanılıb. Moskva düşünür ki, Ukaryna məğlub edildikdən sonra yerdə qalan keçmiş sovet respublikalarının öhdəsindən gəlmək asan olacaq.

Rusiya öz parametrlərinə görə çoxdandır ki, global güc deyil və onun iqtisadi, hərbi, texnoloji, hətta insani resursları belə bu statusa yiyələnmək üçün xeyli zəifdir. Müəyyən mənada bunu Kremldə də anlaşırlar və elə bu səbəbdən Çini özlərinə müttəfiq seçiblər ki, onun yedəyində gedə bilsinlər. Görünən odur ki, Rusiya gələcək dünya nizamında önəmli yer qazanmaq üçün Çinlə birgə hərəkət etmək niyyətindədir. Çinə xoş gəlmək üçün Putin Rusiyanın bütün təbii sərvətlərini çox ucuz qiymətə ona peşkəş edir.

Ancaq Çin Rusiyanı özünə tay və ya bərabər hüquqlu tərəfdaş saymır, sadəcə, Rusiyanın nələc

Çini ABŞ ilə ticarətindəki mənfəti səldolu balansı bərk narahat edir və bu, onun ən "yaralı" yeridir. Tərəflər bir-birinə ticarət müharibəsində zərbələr vurarsa, ən çox itirən Çin olacaq. Üstəlik, Avropa da Çinlə ticarət savaşına başlarsa, onda Pekin Rusiya naminə öz iqtisadiyyatını dağıtmış olar. Düzdür, istər ABŞ-nin və istərsə də Avropanın Çin mallarından asılılıq dərəcəsi çox yüksəkdir, ancaq əgər ticarət müharibəsi olarsa, Çin sarsıdıcı məğlubiyyətə uğrayar.

Unutmayaq ki, bu müharibədə Yaponiya, Cənubi Koreya, İndoneziya, Filippin və digər ölkələr də

lənədiyi coğrafi mövqenin əhəmiyyətini, yeni dünya nizamının şərtlərini və ən başlıcası isə tarixin diktəsini anlayacaq səviyyədən uzaqdır. Siyasi bəsiyyət qabiliyyətləri olmadıqları üçün onlar ilk baxışda gözə xoş gələn, lakin arxa planda qaranlıq meqamların dayandığı variantlara üstünlük verirlər. Kreml strateji planlarını çox bəsit hesablar üzərində qurduğundan özünü dolaşmaq bir tələyə salıb. Qərbdən uzaqlaşaraq başqa bir güc mərkəzi sayılan Çinin qoltuğuna sığınmaq isə strategiyası Rusiyanı tarixin arxivinə tullayacaq.

Vaqif NƏSİBOV

46 ildir özünü İran İslam Respublikası adlandıran Tehranın şovinist fars molla faşizmi rejimi sözdə müsəlman, praktiki əməllərində isə türk və ərəb millətinin barışmaz düşməni olduğunu daim sübut edib, bu gün də sübut etməkdədir. Ermənilər kimi həm məişət, həm də siyasi müstəvidə erkəkli-dişili hiyləgər şovinist, qorxaq, fahişə xislətli farslar dünyanın iri və güclü millət və dövlətləri olan Rusiya, Çin, Avropa, ABŞ, Hindistana, eləcə də onların məşası olan kiçik millət və dövlətlərlə əlbir olaraq son 1500 il civarında şəraitdən asılı olaraq, gizli aşkar türklərə və ərəblərə qarşı düşmənçilik edirlər. Hətta onların milli ideologiyası olan şiəlik də, ermənilərin qriqorianlığı xristianlıq adı ilə milli ideologiya olduğu kimi, islam adı ilə fars milli ideologiyası olaraq məqsədli şəkildə yaradılmışdır.

(Əvvəli ötən sayımızda)

Qüds şəhəri nəinki ərəblərin müqəddəs şəhəri, Əl-Əqsa məscidi müqəddəs məkanı deyil, bunların nəinki ərəb, xüsusilə müsəlman olmayan farslara və onların ərəbin və islamın qatı düşməni olan şovinist fars faşizm ideologiyası olan şiəliyə heç bir dəxli yoxdur. Təbiətin "Eyni qütblərin bir-birini dəf etməsi, əks qütblərin isə bir-birini cəzb etməsi", obyektiv qanunu var. Cəmiyyət də təbiətin bir parçası olduğundan bu qanun ictimai proseslərdə də keçərlidir. Bu qanun türkün obyektiv ictimai qanunların ifadəsi olan atalar sözlərində, lətifələrində öz ifadəsini tapır. Həmin qanun türk məsəllərində, "iki qoçun başı bir qazanda qaynamaz" və "biri od olanda, o birisi su olar" formasında öz ifadəsini tapıb. Bu halda istər-istəməz ortaya haqlı bir sual çıxır ki, - "Bəs onda ilk növbədə ərəbin və islamın ən qatı və təhlükəli düşməni olan Tehranın fars faşizminin, "Yeddi oğul istəmə" filmindəki molla kimi, "Ay aman məscidə it bağlayıblar, tez olun məscidə nəzir gətirin" - deyərək, fəryad etməsi kimi, müsəlman çuluna bürünüb, islam dünyasının lideri pozu verərək, - "sionistlər Qüdsü işğal edib, Qəzzada müsəlmanları qırırlar", - bağıraraq, təlxəklik etməsinə bütün ərəb, türk dövlətlərinin başçılarından məsələnin mahiyyətini bildiyindən sakit, soyuq-qanlıqla bu prosesə tamaşa edirlər.

Tehranın quyruğu olan "HƏMAS"-ın məhz Tehranın göstərişi və himayəsi ilə İsrailə hücum edib, musiqi festivalına toplaşmış 200 nəfərdən çox yəhudini girov götürüb, bu günə qədər "HƏMAS"-ın işgəncələr altında öldürdüyü girovların cənazəsindən başqa, girovları İsrail dövlətinə qaytarmaması, 1400-dən çox dinc yəhudinin qəfil və alçaqcasına məhv edib, dinc əhalini terrora, təcavüzə məruz qoymasına cavab olaraq "HƏMAS"a qarşı zəruri, icbari cavab tədbirləri görməsindən sui-istifadə edərək ilk növbədə məhz Türkiyəni bu münafişəyə dəim cəlb etmək cəhdlərinin məqsədi nədir?! Tehranın mollaları bir nömrəli düşmənləri olan ərəblərin bir

İranın ikibaşlı oyunları...

Fars rejiminin siyasəti ölkəni hara aparır?

parçası olan fələstin ərəblərini və Əli Şəriəti demişken, ərəblərin əlindən aldıkları saxta "İslamın dəyərlərini" əllərində bayraq edərək Qüdsə dərəcəsinin səbəbi nədir?!

İlk növbədə onu qeyd edim ki, son illərdə Türkiyənin hərbi sahədə güclənərək 30-40 ildən çox Türkiyəni daxiləndən ciddi sarsıntılara məruz qoyan, dünya gücləri olan türk düşmənlərindən qat-qat çox Tehranın fars faşizmini çox güclü depressiya vəziyyətinə salıb. Milli Dövlətçilik prosesinin inkişafı üçün elə bir böyük zaman olmayan son 20 ildə Türkiyənin sayın Rəcəb Təyyip Ərdoğanın rəhbərliyi ilə bu müddət ərzində yarımmüstəmləkə vəziyyətindən xilas olub, müasir hərbi sənaye istehsalında müvəffəqiyyət qazanması, 30 ildən bəri rus-erməni faşizminin işğal etdiyi torpaqlarını Azərbaycanın azad etməsi, Türkiyənin güclü region dövlətinə çevrilərək, Türkiyə ilə açıq düşmənçilik münasibətləri sərgiləyən ərəb dövlətləri ilə mühüm strateji əhəmiyyət kəsb edən iqtisadi, hərbi, siyasi razılaşmalar əldə etməsi, Tehranın şovinist fars mollalarının gələcək strateji planlarının qarşısında çox ciddi sədd çəkdiyindən, mollalar Türkiyəni özünün İsrailə münafişəsinə cəlb etmək üçün ikili məqsəd güdürdü.

Birincisi, ərəblərə məğlub oludundan sonra Türklərə sığınaraq, Türklərin vasitəsilə öz dillərini, mədəniyyətini inkişaf etdirərək, özlərinin şiəlik ideologiyasını dünyaya yaydıqları, sonda isə 1925-ci ildə ingilislərin vasitəsilə hərbi çevriliş

lətləri ilə münasibətini pisləşdirəcəyini hesab edirdi.

Lakin ərəb dövlətləri farsın və onun milli ideologiyası olan şiəliyin ərəb millətinə və onun Peyğəmbər və sünnəyə əsaslanan milli ideologiyası olan klassik islama barışmaz

Lakin ərəb dövlətləri farsın və onun milli ideologiyası olan şiəliyin ərəb millətinə və onun Peyğəmbər və sünnəyə əsaslanan milli ideologiyası olan klassik islama barışmaz düşmən olub, Tehran mollalarının fələstinliləri əllərində şüar edərək Qüdsü ələ keçirməklə oranı ərəbləri əsarət altına almaq üçün şiə mərkəzinə çevirmək məqsədini çox aydın və dəqiq bildiklərindən fars mollalar bunu da edə bilmədilər...

vasitəsilə türk torpağında fars dövləti yaratmaqla kifayətlənməyib 100 ildən bəri türkləri daim qətlamlara, fəlakətlərə məruz qoymaqla yanaşı, öz dövlətlərini milli maraqlarını İraq-İran müharibəsində olduğu kimi qorumaq üçün ölkədəxildəki cəngavər türklərdən canlı sipər olaraq istifadə etdikləri kimi, Türkiyənin hərbi gücündən də İsrailə qarşı istifadə etməklə Qüdsü ələ keçirmək kimi strateji məqsədini reallaşdırmağı hədəfləyir.

Digər tərəfdən də bu halda Türkiyəni strateji hərbi tərəfdaşı ABŞ, Qərb ilə bərabər İsrailə də toqquşduraraq, onu özündən qat-qat zəif hala salınaraq, yenidən ABŞ və Qərbin ən azından yarımmüstəmləkəsinə çevrilməsini hədəfləyir. Belə olduqda təkcə Türkiyə deyil, bütün türk dövlətləri, hətta hamısı birlikdə Tehran üçün təhlükəsiz vəziyyətə gətirilmiş olardı.

Tehran Türkiyəni bu savaşa cəlb edə bilməyəcəyi halda, onun haqqında ərəb dövlətlərinin nəzərində ərəblərə, islama düşmən obrazı yaradaraq Türkiyənin ərəb döv-

düşmən olub, Tehran mollalarının fələstinliləri əllərində şüar edərək Qüdsü ələ keçirməklə oranı ərəbləri əsarət altına almaq üçün şiə mərkəzinə çevirmək məqsədini çox aydın və dəqiq bildiklərindən fars mollalar bunu da edə bilmədilər. İsrailə hərbi toqquşmaya çoxdan hazırlaşan Tehran rejimi bu toqquşmanın uzunmüddətli müharibəyə çevrilə bilməsi ehtimalına görə daim fəlakətə düşərək, mətbuatda aşağıladığı və ölkənin əhalisinin 60 faizini, yeni 90 milyonluq əhalinin 63 milyonunu və ordunun 90 faizini təşkil edən türklərin fars dövlətinə qarşı olan nifrətini səngitmək, loyallaşdırmaq türk dövlətləri ilə münasibətləri yumşaltmaq məqsədi ilə türk Pezeşkianı prezident kroşlosuna təcili gətirmək üçün İbrahim Rəisini vertolyot qəzasına salmağa məcbur oldu. Sərt hicab rejimi nəticəsində dövlətin qadınlara qarşı törətdiyi cinayətlərin nəticəsi olaraq molla rejiminə qarşı güclənən nifrətin də üstünü malalamaq üçün Pezeşkian vasitəsilə hicab rejimini müvəqqəti olsa da xeyli liberallaşdırdı.

İranda türklərin dilini, uşaqlarına türk adı qoyması, qisası türkün türk kimliyinə aid olan nə varsa qadağan edilməsi, daim qətlamlara, müsibətlərə düşərək, mətbuatda təhqir edilərək aşağılanmasına baxmayaraq, şovinist fars faşizminin quyruğu qapı arasında qalan kimi dil-boğaza qoymayıb, boğazdan yuxarı türkə məddahlıq edir. Problemləri türklərin canı, qanı, malı bahasına həll edilib qurtaran kimi, yenə dərhal əfi ilana dönüb türkü qətlam edir, aşağılayırlar. Qüds uğrunda İsrailə tutaşma öncəsi Pezeşkianı özlərinin ilan sifətinə niqab kimi tutduqdan sonra Xameneyi fars dilində elan etdi ki, - "Pərçimə azadiyə İran dərdə Təbriz həst"(İranın azadlıq bayrağı Təbrizin əlindədir).

Bu günlərdə də İsrail və ABŞ-in döyərək küncə qısılan qoca köpəyin gününə saldıqı türk qanı içməkdən doymayan Əli Xameneyi hiylə niqabını üzünə çəkib Azərbaycan türklərinə (türk dilini bilsə də - Ş.Q.) yenə fars dilində yaltaqlanır. Deyir ki, - "Bütün Təbriz əhalisi, bütün Azərbaycan əhalisi. Əziz və qeyrətli insanları salamlayıram və sözün əsil mənasında bu gözəl nəğmədə oxuduğunuz kimi, Azərbaycan qeyrət, eşq məhfumudur. Azərbaycan qeyrət, eşq və imana əsaslanan və həyacan simvoludur. Biz bunu Azərbaycan və Təbrizin tarixində oxumuşuq, həm də gözələrimizlə bütün mübarizə illərində müşahidə etmişik". Bu qoca tülkünün boğaz-danyuxarı mədhnəsinə bir dəfə belə TÜRK sözünü dilinə gətirməsi onun qatı türk düşməni olduğunu aydın biruzə verir. Başqa bir molla başı da türk dilində - "Türk də fars kimi, fars da türk kimi İrandır, müsəlmandır, bir biri ilə qardaşdır", deməklə bu ərazinin əsil sahibi olan türklərin milli məniyyətini pərdə arxasında saxlayaraq ictimai nəzərdən yayındıran və süni anlayış olan "İrənçiliyi" gözü soxaraq farsların min ildən bəri türklərə qarşı etdikləri gizli, 1925-ci ildən bəri ötən müddətdə etdikləri açıq və vəhşi düşmənçiliyi müvəqqəti də olsa unutdurmaqla, son onillər ərzində ərəb ölkələrində yaratdıqları hərbi quldur dəstələri vasitəsilə ərəblərə qarşı apardığı işğal, soyqırım savaşını Qüdsü işğal etməklə, ərəblərə qarşı öz hərbi mövqeyi ilə bərabər özünün ideoloji silahı olan şiəliyin təsir dairəsini də genişləndirmək məqsədini reallaşdırmaq yolunda türkləri kütləvi şəkildə qurban verməyə hazırlayırlar.

Lakin artıq TÜRK oyanıb. Son illərdə Qacar yurdunda türk milli məniyyət şüurunun kəskin olaraq qəfil yuxusundan ayılması ilə bərabər müstəqillik qazanmış Türk dövlətlərinin artıq ayaq üstə durması, Türk qatarının lokomotivi olan Türkiyənin regionun gücünə çevrilməsi ilə bərabər, Türk dövlətlərinin bu prosesi soyuqqanlıqla, lakin diqqətlə izləməsi Qacar yurdunda fars faşizminin əsarətindən qurtulacağına ilk nişanələrindən biridir. Sayın Ərdoğan dediyi kimi, BİR GECƏ GÖLƏCƏ-YİK. Həm də yüz illik fars faşizminə son qoyub, vəhşi cinayətlərini sorğulamağa.

Şapur QASIMI

Anası illərlə sahib çıxmadığı qızını oğurladı

Boşandıqdan sonra övladlarını uşaq evinə verdi, ataları qanunla onlara sahib çıxdıqdan sonra isə...

Həziyev Şamxal Etibar oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi Ədliyyə Nazirliyinin İcra və Probasiya şöbəsi əməkdaşlarından şikayətçidir:

"Mən, Həziyev Şamxal Etibar oğlu, yazaraq problemi işıqlandırmanızı xahiş edirəm.

Bildirmək istəyirəm ki, şikayətimə baxan yoxdur. 2012-ci ildə ailə həyatı qurmuşam. 1 qız və 1 oğlan övladım var. 2019-cu ildə məhkəmə qərarı ilə boşanmışam. Məhkəmənin qərarı ilə uşaqlar anaya verildi. Alimend kəsildi. Hər ay alimenti ödəyirdim. Xəbər tutdum ki, uşaqları anası Hüseynova Sərgül Rəsim qızı və anası Həsənova Nəzakət Hüseyn qızı uşaq evinə qoyub. Bu məlumatı əldə edən kimi dərhal Cəlilabad Rayon Məhkəməsinə müraciət etdim. Məhkəmə prosesi 6 ay çəkdi, uşaqları mənə verdilər. 5 ildən artıqdır ki, uşaqlara özüm baxırdım. Bu yaxınlarda uşaqların anası və başqa bir yad qadın gəlib qızımı oğurlayıb, Bakı şəhərinə aparıb. Məsələ ilə bağlı dəfələrlə DİN-in 102 xidmətinə müraciət edərək, uşağın mənə qaytarılması-nı xahiş etmişəm. Bu, adam oğurluğu sayılır.

Cəlilabad rayon İcra və Probasiya xidmətinin icra nümayəndələri bu işə laqəy yanaşırlar. İcra polisin, polis isə icranın boynuna atır".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Torpaq sahəsini şumlatdı, traktorçuların pulunu vermir...

Keçmiş polisin əməlləri ilə bağlı nazirə şikayət

Zərdab rayonu, Gödəkqobu kənd sakinləri Zeynalov Zabil Hafis oğlu, Əhədov Abit Mədət oğlu və Quliyev Şahmar Nazim oğlu tərəfindən "Hürriyyət" qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Daxili İşlər naziri Vilayət Eyvazova müraciət edən şikayətçilərin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Cənab Nazir!

Biz, 3 traktorçu-fəhlə olaraq, 2023-cü ilin yaz aylarından vaxtilə Zərdab rayon Polis Şöbəsinə işləmiş, Şəmkir rayonu, Könnüllü kənd sakini, 1969-cu il təvəllüdlü Əsgərov Azər Oruc oğlunun istifadəsində olan Zərdab rayonu ərazisindəki, təxminən 25 ha torpaq sahəsini əkinə tam hazır vəziyyətə gətirmişik.

Gördüyümüz işin qarşılığında Əsgərov Azər Oruc oğlunun bizə verməli olduğu ümumilikdə 4300 manat xidmət haqqımızı 2 ildir ala bilmirik. O, hər dəfə müxtəlif bəhanələr gətirir, yalan vədlərlə bizi iki ildir aldadır.

Cənab Nazir!

Başqa gəlir yerimiz yoxdur. Hər birimiz ailəlik, hiyməyimizdə azyaşlı övladlarımız var. Aramızda azyaşlı əil övladı olan da var. Əsgərov Azər polisin adından və vəzifəsindən istifadə edib, 2 ildir bizi aldadaraq, çətin vəziyyətə salıb. Ümid yerimiz sizsiniz. Sizə inanırıq və xahiş edirik, müvafiq qurumlara tapşırıq verəsiniz, haqqımız olan vəsait bizə ödənilsin.

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Vətəndaşla dövləti üz-üza qoyan qurum

Elm və Təhsil Agentliyindən narazıların sayı durmadan artır...

Azərbaycanda ali təhsilin idarə olunmasına məsul olan Elm və Təhsil Agentliyi ilə bağlı son zamanlar narazılıqlar artmaqdadır. Qaydalara deyil, subyektiv şərhlərə əsaslanan qərarlar bir çox tələbənin təhsil hüququnun pozulması ilə nəticələnir.

Türkiyədə dövlət universitetində təhsil alan yüzlərlə azərbaycanlı tələbələr Azərbaycanın ali məktəblərə köçürülmək üçün müraciət ediblər. Agentlik onların müraciətini rədd edərək bildirib ki, "tələbə ümumilikdə 4 semestrə 120 kredit toplanmalı olduğu halda, yalnız 110 kredit toplayıb. Bunların ikidə birini keçsə belə, nəyə görə 120 yox, 110 kredit dərslər alıblar". Halbuki tələbənin akademik borcu olduğu üçün kredit sayının az olması Türkiyə Nazirlər Kabinetinin 348 nömrəli qərarının 3.2.2 bəndi ilə qanuni sayılır. Həmin bənd açıq şəkildə bildirir ki, akademik borcu olan tələbənin kreditlərinin normadan az olması hüquq pozuntusu deyil.

Buna baxmayaraq, Agentlik bu qərarı tanımayıb və tələbənin təhsil hüququnu pozub.

Bundan əlavə, tələbələrə başqa bir əsassız rədd cavabı da təqdim olunub. Belə ki, əksər tələbələr 2023-cü ildə Türkiyənin dövlət universitetlərinin təşkil etdiyi YÖS imtahanında yüksək nəticə göstərərək qəbul olunmuşdular. Daha sonra isə 2023-cü ilin dekabrında qüvvəyə minmiş qanuna əsasən, yalnız vahid TR-YÖS imtahanı etibarlı hesab olunur. Lakin həmin tələbələr imtahanı bu qanun qüvvəyə minməmişdən əvvəl - 2023-cü ildə vermişdi. Türkiyə Ali Təhsil Şurası da öz qərarında bildirib ki, yalnız 2024-cü ildən sonra vahid imtahan keçiriləcək. Agentlik isə bu faktı nəzərə almadan, geriye tətbiq prinsipi ilə hərəkət edərək yenidən tələbələrə hüququnu pozmuşdur.

Bu hallar təkcə bir tələbənin deyil, ümumilikdə yüzlərlə azərbaycanlı gəncin üzleşdiyi ciddi problemdir. Ölkə mətbuatında bu yaxınlarda işıqlandırılmış digər bir hadisədə - riyaziyyat üzrə Respublika Olimpiadasının qızıl medalçısı Orxan Əliyev də oxşar haqsızlıqla üzleşmiş, Azərbaycan universitetləri onu bənzər səbəblərdən qəbul etməmişdir.

Göründüyü kimi, Elm və Təhsil Agentliyinin hüquqi sənədləri ya bilməməsi, ya da bilərəkdən pozması nəticəsində istedadlı və layiqli gənclər ölkə təhsilindən kənarlaşdırılır. Bu isə nəinki vətəndaş hüquqlarının pozulmasıdır, eyni zamanda ölkənin gələcəyinə vurulan zərərdir.

Əldə olunan məlumata

əsasən, bu süni maneələrin əsas müəllifi Elm və Təhsil Agentliyinin Ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri ilə iş şöbəsinin müdiri Samir Həmidovdur. Məhz onun rəhbərlik etdiyi şöbədə verilən şərhlər, qanunun ziddinə olan rədd cavabları və qeyri-obyektiv yanaşmalar nəticəsində tələbələrin haqları pozulur.

Bəs sual budur: Niyə uğurlu tələbələrin öz ölkəsinə qayıtmasına mane olunur?

Hər il yüzlərlə azərbaycanlı gənc yüksək ballarla Türkiyə və digər ölkələrdə dövlət universitetlərinə qəbul olunur. Lakin onlar ailəvi, maddi və ya vətən sevgisi səbəbilə ölkəyə qayıtmaq istəyirlər. Təəssüf ki, onların qarşısına qanunla yox, şəxsi yozumlarla və subyektiv yanaşmalarla sədlər çəkilir.

Bu süni əngəllər və qərəzli qərarlar tələbələrin ölkəyə integrasiyasına, milli bəyin axınının qarşısının alınmasına və təhsildə mövcud potensialın istifadəsinə açıq-aşkar maneədir.

Uğurlu gənclərin ölkəyə dönüşünə bu qədər məqsədlilik əngəl yaradılması cəmiyyətin, dövlətin və gələcəyin ziyanına işləyir. Bəs bu ziyanın məsuliyyətini kim daşıyacaq?

KƏNAN

Toyda taxılan qızıla boşandıqda 7 dəfə artıq dəyər qoyuldu...

Beyləqan sakini məhkəmələrdən şikayətçidir

Beyləqan rayonu, Birinci Şahsevan kəndi sakini Nağıyev Rəsim Çapar oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Diqqətinizə çatdırım ki, oğlum Nağıyev Elşən Rəsim oğlu müəyyən səbəblərdən həyat yoldaşından boşandı. Sonradan gəlin "qızılları" ver-məmisiniz" iddiası ilə oğlumu

məhkəməyə verdi.

Beyləqan Rayon Məhkəməsində, Şirvan Apellyasiya Məhkəməsində və Ali Məhkəmənin Mülki Kollegiyasında keçirilən məhkəmə proseslərində məhkəmənin hakimləri nəyinsə xatirinə qeyri-obyektiv qətnamələr qəbul etdilər.

Belə ki, keçmiş gəlinim Qəhrəmanzadə Səbinə Rəsim qızına toy şənliklərində verilmiş qızıl-ziynet əşyalarının

qiymətləndirilməsini bilərəkdən və nəyinsə xatirinə suni-surətdə 2500 manatdan 15.504 manat dəyərində hesabladılar. Məhkəməyə təqdim edilmiş bu saxta rəy Beyləqan rayonunda fəaliyyət göstərən "Paritet-M" MMC-nin qiymətləndirici-eksperti və direktoru Əliyev Mehman Humbətalı oğlu tərəfindən verilib.

Acınacaqlısı odur ki, məhkəmələrdə sədrlik edən hakimlərə rəyin saxta olduğunu sübut etmək üçün toy kasetlərinə baxmalarını xahiş və tələb etsək də, onlar vəsatətimizi qəbul etmədilər. Bununla da əks tərəfə "jest" etmiş oldular.

Mən bilirəm ki, belə haqsızlığa qarşı, yəni Ali Məhkəmənin Mülki Kollegiyasının qərarından (iş 2(206)-337/2025) Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumuna şikayət etməliyəm.

Ancaq hələ də Ali Məhkəmənin Mülki Kollegiyasından qətnaməsini almamışıq. Biz bu qətnamədən Konstitusiyaya Məhkəməsinə şikayət edəceyik. Respublikamızda fəaliyyət göstərən bəzi məhkəmələrin belə neqativ qətnamələr qəbul etməsi biz vətəndaşları hakimiyyətdən narazı salır.

Xahiş edirəm, Beyləqan rayonunda fəaliyyət göstərən "Paritet-M" MMC-nin qiymətləndirici-eksperti və direktoru Əliyev Mehmanın nəyin xatirinə məhkəməyə saxta rəy verdiyi qanunla araşdırılaraq, onun fəaliyyətinə hüquqi qiymət verilsin".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

“Azərbaycan Texniki Universitetində Vaqif Həsənov Enerji Effektivliyi və Yaşıl Enerji Texnologiyaları (YET) kafedrasının müdiri təyin olunduğu gündən kafedra əməkdaşlarına qarşı kobud davranır, hətta onları kafedra iclaslarında təhqir edir. Kafedra iclaslarından birində, ağzının danışığını bilməyən, pedaqoqa yaraşmayan bir tərzdə, kafedra əməkdaşlarına hətta, “mən sizin hamınızın hansı yuvanın quşu olduğunu bilirəm” dedi”.

Bu haqda EE və YET kafedrasının bir qrup əməkdaşı tərəfindən “Hürriyyət”ə daxil olan müraciətdə bildirilir. Müəyyən səbəblərdən adlarının açıqlanmasını istəməyən şikayətçilər deyir ki, V.Həsənovun nalayiq sözləri xanım əməkdaşlar arasında böyük narazılığa səbəb olub. “Görəsən kafedra əməkdaşları “quş”dursa, “quşxana” haradır? Onun elm, təhsil müəssisəsini “quşxana” adlandırması öz səviyyəsini göstərir”, - qeyd edən şikayətçilərin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

“Vaqif Həsənovun kafedranın cavan əməkdaşlarına, doktorantlara qarşı xüsusi neqativ münasibəti, yerli-yersiz təzyiq etməsi müəllimlərin haqlı narazılığına səbəb olmuşdur. İşə başladığı zaman ayrı-seçkilik etməyəcəyini desə də, bir qrup müəllimi ətrafına toplayaraq, digərlərinə təzyiq göstərir. Müəllimləri elmi, pedaqoji fəaliyyətinə, nizam-intizama (elə müəllimlər var ki, günlərlə kafedraya gəlmir) görə deyil, öz istədiyi kimi qiymətləndirir, qanunsuz yollara baş vurur, vəzifə səlahiyyətlərini aşaraq ağılına gələni danışır. Ən acınacaqlısı odur, elə etməyə çalışır ki, müəllimlər xüsusilə universitet və ölkə rəhbərliyindən narazı qalsınlar və məsələ ictimailəşsin.

Yuxarıdakı qanunsuzluqları gah kimlərsə məsləhəti ilə etdiyini, gah da dərslərin azalması ilə (dərslərin azalması tamamilə yalandır, ixtisas kafedraları tələbə qəbulunun azalması ilə dərslərin azalması ən azı iki ildən sonra hiss edilir. Dərslərinin bölünməsinə gizli şəraitdə apararaq dərslərini gizlədir. Görünür, sonra ya öz yaxınları ilə bölüşəcək, ya da satacaq) əsaslandırmağa çalışır. Kafedra müdiri təyin olunan kimi kafedranın 5-ci korpus 312-ci otağında şəhidin şəklini çıxararaq, öz oğlunun şəklini vurdu.

Ən pis hal odur ki, həmin otaqda öz yaxınları ilə eyş-işrət məclisləri, ad günləri təşkil edir və bu neqativ hallar ən biabırçı formada davam edir. Laboratoriya otağının açarını götürüb özündə saxlayır, o gələndən orda dərslər keçirilmir, ancaq eyş-işrət məclisləri üçün istifadə olunur.

Kafedrada qondarma “vəzifə (müavin)” yaratmışdır və guya o

Vaqif Həsənov müəllimləri “quş” adlandırır?

Azərbaycan Texniki Universitetin bir qrup əməkdaşı kafedra müdirindən şikayətçidir

“vəzifəyə” öz adamını təyin etmişdir. Özü də açıq bildirir ki, kimin mənə sözü olsa “müavin”ə desin (bu, açıq-aşkar nə niyyətlə edildi-yini göstərir, yəqin “mavin” vəzifəsi özünü maliyyələşdirmə ilə yolu ilə işləyir).

Himayə etdiyi adamlar universitet rəhbərliyinin verdiyi tapşırıq

caq o, hayhayla öz otağında zəhərlənmiş müəlliminin ərinə təzə mebel bağlatdırıb (bu məsələlər ortaya çıxdıqdan sonra öz adamlarını və tədris köməkçi heyətini də yığaraq, iş vaxtı, 3-5 gül alaraq həmin müəlliməyə “guya” dəyməyə gətdilər).

Kafedra müdiri olduğu təqdirdə

Kafedra müdiri olduğu təqdirdə universitetə 3 milyonluq grant gətirəcəyi sözünü heç yada salmır və heç bir xəbər də yoxdur. Öz kafedrasındakı keçmiş aspirantı Müslümov Əhmədin vasitəsilə və Nəqliyyat fakültəsinin dekanı Allahverdi Şərifovla (Şərifov da tələbələrin başına oyun açır) cinayət sövdələşməsinə girərək, müəllimlərin hesabına (müəllimlərin maaşını bildiyi kimi xərcəlməyə çalışır) detallar aldıraraq, guya laboratoriya - “oyuncaq”lar hazırlatdırır...

ları, qoyduqları dərkənarları ələ salır, öz aralarında məsxərəyə qoyurlar.

Universitet rəhbərliyi tərəfindən təqdim olunmuş mükafatlar və maaşlara əlavələrə göz dikir (yəqin onları da 512-ci otaqda eyş-işrətə xərcəlməyə cəlb etmək istəyir), həmin mükafatları alan müəllimlərə qarşı ayrı-seçkilik edir.

Semestrin ortasında səs-küylə öz otağını və müəllimlər otağını guya təmir etdirdi, divarlara emusiya, döşəməyə lak çəkirdi. Lakin işindən tələbələr və kafedranın bir hamilə müəlliməsi zəhərləndi.

Auditoriyalarda kompüterlər və proyektorlar bərhad gündədir, an-

universitetə 3 milyonluq grant gətirəcəyi sözünü heç yada salmır və heç bir xəbər də yoxdur. Öz kafedrasındakı keçmiş aspirantı Müslümov Əhmədin vasitəsilə və Nəqliyyat fakültəsinin dekanı Allahverdi Şərifovla (Şərifov da tələbələrin başına oyun açır) cinayət sövdələşməsinə girərək, müəllimlərin hesabına (müəllimlərin maaşını bildiyi kimi xərcəlməyə çalışır) detallar aldıraraq, guya laboratoriya - “oyuncaq”lar hazırlatdırır. Söz verdiyi qrantın əvəzinə, belə “oyuncaq”ların, özü də müəllimlərin hesabına düzəldilməsi həm acınacaqlı və həm də biabırçılıq. Bu da onun nə qədər yalançı və

saxtakar olduğunu bir daha göstərir.

Ən sadə İKT biliklərinin, hətta tədris yüklərinin bölünməsi haqqında təsəvvürünün belə olmaması kafedra müdiri kimi onu dekan müavininə (həm də kafedranın yarımqat müəllimi) və digər kafedranın müdirinə möhtac etmişdir. Həmin adamlar da vəziyyətdən sui-istifadə edirlər. Yeni Vaqif Həsənovun tədrisdən başının çıxmasından istifadə edərəkŞ ona Tədris hussəsinin göstərişinin əksinə olaraq, özlərinə qanunsuz saat hesabı yazdırırlar (bakalavr qiyməti və gündüz qruplarının bir qrup şəklində praktikaya getdiklərini nəzərə almayaraq, onları ayrı-ayrı sənədləşdirib, pulunu alırlar). İndidən belə başlamışdırsa, nə üçün kafedranın dərslərinin “azaldığı” məlum olur.

Dərslərin azaldığından söhbət edərək müəllimləri narazı salmağa çalışır və bunu kiminsə məsləhəti ilə etdiyini bildirir. Vəzifə səlahiyyətlərini aşaraq ona aid olmayan işlərə qalxır. Qanunsuzluğu, saymazlığı o qədər genişləndirib ki, YTI-nin keçmiş direktoru Anar Eminovun yerinin boş olduğundan istifadə edərək, heç bir dərəcəsi olmayan, istehsalatda bir gün çalışmayan, Scopusda bir məqaləsi belə olmayan müəllimi, keçmiş aspirant Müslümov Əhmədi (saat hesabları pulun xatirinə) magistrlərin ixtisaslaşmış Şurasına üzv yazmışdır.

Kafedranın təcrübəli müəllim-

lərinə “dərslər yoxdur” deyərək dərsləri ayırmaq istəmir, çox güman ki, həmin müəllimlərin dərslərini Müslümov Əhməd və digər yaxın adamlarına saat hesabı yazaraq, mənimsəyəcəklər.

Kafedra iclasında bildirir ki, dərslər olmadığına görə bəzi müəllimlərlə vidalaşacağıq. Müəllimlərdən biri bunu necə edəcəyini soruşduqda isə, kəkələyə-kəkələyə bildirir ki, Fəmil müəllim (Ali Attestasiya Komissiyasının sədri) mənə diplom verib. Bu qədər qanundan xəbərsiz, savadsız biri ancaq AzTU-nu uçuruma aparar, onun fundamentini dağıdır.

Vaqif Həsənov 2019-cu ildə töhmət verilərək AzTU-dan qovulmuşdur. Kafedranın müəllimləri ilə dava salmış, biabırçısına döyülmüşdür. Görünür, o vaxtın qisasını almağa gəlmişdir. Ancaq bu savadla, idarəçiliklə ancaq kafedranı dağıda bilər.

Qeyd etdiyimiz kimi, etdiyi qanunsuzluqlardan, kobudluqlardan guya universitet rəhbərliyinin xəbəri vardır kimi davranır, bu məsələlər ictimailəşsə onların adının keçməsinə şərait yaratmağa çalışır.

Onun növbəti qanunsuzluqlarından biri, kafedranın tədris-köməkçi heyətini “çayçı” kimi çalışdırmasıdır. Tədris-köməkçi heyətinin hansı vəzifə təlimatında yazılıb ki, kafedra müdirini çayla təmin etməlidir. Vəzifə təlimatlarında varsa və ya hörmət əlaməti olaraq bu işi edərsə nə üçün digər yaşlı elmi-pedagoji kadrlarada eyni xidməti göstərmirlər? Bu məsələdə işiç üzü gördükdən sonra, örtbasdır etməyə üçün adamlarına göstəriş verərək, kafedranı nəinki çayxanaya, indi də “kafeyə” çevirir. Yeməklər, salatlar gətirilib kafedrada paylanılır. Göstərmək istəyir ki, tədris-köməkçi heyətinin “çayçı” kimi işlədilməsi normal imiş. Tədris müəssisəsi ictimai-iaşə obyektinə çevrilir.

“Himayəsinə” aldığı müəllimlər tələbələrə kobud davranır, qiymətlərini düzgün verirlər. Bu hərəkət qarşıda Türkiyənin vətəndaşına qarşı da edildikdə, türk tələbə etirazını bildirmişdi. Lakin Vaqif Həsənov onun iradəsinə məhəl qoymamış, onu dinləməmişdi belə. Türk tələbə o qədər haqsızlığa uğrımışdı ki, Vaqif Həsənov “Allah sənə belanı versin” demişdi. Lakin belə sözlər onun vecinə deyil, sanki bu kimi pis işlərdən zövq alır.

Vaqif Həsənovun qeyd olunan qanunsuzluqları, özbaşınalıqları və vəzifə səlahiyyətlərini aşmasının qarşısının vaxtında alınmaması Azərbaycan Texniki Universitetinin və ümumilikdə təhsil sistemi üçün mənfi nəticələrə gətirib çıxara bilər.

Ümid edirik ki, dövlətimizin universitet əməkdaşlarının sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində gördüyü alqışlanacaq tədbirlərə Vaqif Həsənov kimi şəxslərin kölgə salmasına imkan verilməyəcəkdir”.

Hazırladı: Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Replika

“Ə” hərfi haqqında ballada

Allahverdi Eminov

Mənim son illərdə ən çox xoşladığım sait səslərdəndir, “A”-dan sonra gəlir. Bu səs - hərflər “ballada” sözünə qoşulur və epik şeir formasıdır. Həcmi bir o qədər böyük deyilsə, müəllif öz fikirlərini,

hisslərini doğuran səbəbləri əks etdirir.

Fransada XIV-XV əsrlərdə çox yayılmışdır. Fransız şairi Vijon, alman Gete, H. Heyne, F. Şiller, azərbaycanlı Səməd Vurğun (“İslam haqqında ballada”) bu janrda gözəl balladalar qələmə almışlar.

XXI əsrdə ölkəmizdə ballada bir sıra vəzifəli məmurlar tərəfindən işlənmişdir. Sözüm onda deyil, bəzi sözlərdə işlədilər hərflərin yerini dəyişməklə yeni sözlər yaratmışlar. Məsələn: “cib” sözü var dilimizdə və çox sevilən, dəbdə olan sözdür. Kişilərin şalvarının solunda və sağında yerləşir, adətən, məmurlar xüsusilə, çalışırlar ciblərini doldursunlar, çün boş olanda şalvarları yellənir, tarazlığını itirir! Bu sözdən yeni söz yaradır: ona “ə” hərfini artıranda olur “cibə”girən! İndi “gir” sözü funksiyasını itirmişdir qoltuğa, yana girir: “cib-gir”in həcmi kiçikdir, beş-on manatla kifayətlənirlər. Amma “cib” sözünə “ə”-ni əlavə edəndə olur cibəgirən, yeni on beş, iyirmi, otuz milyon hopdum həzm edənlərin balladası! Beləliklə, vəzifəli məmurlar öz istəklərini, arzularını, sərvət ehtiraslarını beləcə söndürürlər!

* * *

Səsini itirənlər haqqında ballada

Səs Allahın göndərdiyi paydır, hər oxuyanın qismətinə düşmür, bir müddət oxuyur, sonra “qırılırdır” və mağazalarda mikrafon növbəsinə dayanır, axı, onun kimilər artıq növbə tutmuşlar. Amma ömürlük səs payına sahib olanlarımız var: Cəbbar Qaryağdıoğlu, Seyid Şuşinski, Bülbül, Xan Şuşinski və Rəşid Behbudov. Bu simaların səsləri fonatekamızda hələ də yaşayır və səslənəcəkdir!

Amma son on illərdir, telekanallar “xalturaya” keçəndən “toylar kralları” peyda olandan sonra səsini yerində olması vacib sayılmadı, təkcə sağ əlində mikrafon tutsun, səsini bədəninin hansı hissəsindən çıxması şərt deyil, birçə boğazından çıxmasın! Çün o boğaz vaxtilə işini görmüşdür, sahibinə pul qazandırmışdır, cibini doldurmuşdur, indi təqaüdə çıxmışdır. Amma boğazın sahibinin yaşı altmışı, yetmişi ötsə də “yorulmaq” bilmir, qara, qəhvəyi, yeri gələndə qırmızı kostyumla ağ qalstuklu köynəklə teleekranda görünür. Alabəzək köynəkdə, ağ dar şalvarda, ağ “şapşapıda” görünən aparıcı yanında olsun, tərifli ifadələrlə təqdim eləsin.

Səsini dünənində qoyan, yaxud itirən oxuyanlar özünə və keçmişinə hörmət etməyənlər tamaşaçılar qarşısında mikrafonu ağuşuna alıb cavanlıq səsiylə “oxu-yur”. Tamaşaçılar keçmişə qayıdır və iyirmi il əvvəl bu mahnını eşitməşəm ondan. O vaxtı çox cavandı. İndi dazlaşmış başına tük əkdirib, yaxud “kraskaladı”. Sifəti isə qırıqlaşmışdır. Mən öz payımla deyirəm. Keçmişinə hörmət qoymayıb, səsini itirənlərdən: xalq artistlərindən Niyaməddin Musayev, Zaur Rzayev, Mübariz Tağıyev, əməkdar artistlərdən Təhmiraz Şirinov, Ədalət Şükürov, R. İlyasov (kanon-çu), Elşad Qarayev və başqaları teleekranda at oynadırlar, bununla tamaşaçılara hörmətsizlik göstərirlər.

Mən Bülbül, Lütfiyar İmanovu, Xan Şuşinski xatırlayıram. Dahi Bülbül təqaüd yaşında pensiyaya çıxdı, operaya qayıtmadı, eləcə də Xan əmi, Rəşid Behbudov, Arif Babayev, Baba Mirzəyev, Əbülfət Əliyev, Qulu Əsgərov, Əlibaba Məmmədov...

Səsini dünəndə qoyanlar haqqında yazmaq istəməzdim, amma... Bu oxu-yanlara məsləhət görərdim ədəbi janr olan “ballada” haqqında oxusunlar, dünənki səsləriylə oxumasınlar!

16.06.2025

Avtomobil almaq istədi, dələduzluqla üzləşdi

Şəmkir sakini məhkəmə qərarının icra olunmamasından şikayətçidir...

Şəmkir rayonu, Zəyəm qəsəbəsi, Natavan küçəsi 72 ünvanında yaşayan Həsənov Elvin Fəzail oğlu və bibisi Həsənova Əminə Cahanqızı qızı tərəfindən “Hürriyyət” qəzetinin redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçilər qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə və Ədliyyə naziri Fərid Əhmədova müraciət edirlər:

“Cənab Prezident!

Cənab Nazir!

Diqqətinizə çatdırıq ki, çox çıxılmaz bir vəziyyətə düşmüşük və Sizlərdən kömək gözləyirik.

Əvvəla bildirək ki, arxasında vəzifəli şəxslərin durduğu Şəmkir rayon sakini Məmmədova İlahə Sadir qızı qardaşım oğlu Həsənov Elvin Fəzail oğluna 50-DL-543 nömrəli maşını satmışdır. Biz bu qadına ilkin olaraq 2 min 950 manat pul vermişik. Pulun qalan 7 min 400 manatını isə kredit şəklində ödəyəcəkdik.

Biz maşını evə gətirəndən sonra həmin dələduz şəxs polisə zəng vuraraq, 50-DL-543 nömrəli maşının oğurlandığını bildirmişdir. Odur ki, gəlib avtomobili evimizdən apardılar. Elə həmin gündən də dələduz qadınla savaşa halında yaşayırıq. Bizim hardan ağılımıza gəlsin ki, qadının da dələduzu olar?!

Uzun proseslərdən sonra məhkəmə qərar qəbul etdi ki, dələduzluğu törədən şəxs bu məbləği bizə qaytarsın. İş Ədliyyə Nazirliyinə keçdi. Ədliyyə Nazirliyinin işçisi, icra məmuru məhkəmə qərarını icra etmir. Açıq şəkildə deyir ki, “mən qarşı tərəfdən qorxuram, mənə də şərhləyəcək”.

İlk olaraq bu işə baxan icra məmuru Xəyal Əlizadə idi. Hazırda isə Zaur adlı icra məmuru baxır. Zaur bəy də bildirir ki, Məmmədova İlahə Sadir qızının adında heç nə olmadığına görə bu iş bağlanıb: “Öldürüb alası deyiləm ki, vermir”.

Qeyd edim ki, qarşı tərəf ödəniş etmir deyə 500 AZN cərimə olunub. 3 gün sonra isə məhkəmənin qərarı ilə cəriməni sildiriblər.

Yuxarıda adını çəkdiyim qadına vəzifəli məmurlar arxa-dayaq dururlar. Məhkəmə də belə, adam tapıb, cəriməni dərhal ləğv etdirirlər.

Şəmkir rayon Probasiya şöbəsinin reisi müavini hazırda işimizə baxan Zaurdur. İcra məmurları dələduz

tərəfi həbs etməkdən, bizi təhdid və təhqir edirlər. Otaqda elə qıcıqlandırıcı söz deyirlər ki, cavab verməmək mümkün olmur. Cavab verdiyin an isə həbs etdirirlər.

Cənab Nazir!

Bu qurumun fəaliyyətsizliyi haqqında bu qədər müraciətlər yazılır, bu qədər imdad deyib sizə arxalanırıq, niyə səsimizi eşitmirsiniz? Məhkəmə qərar veribse, icraçı niyə qərarı icra etməkdən boyun qaçıdır? Dəfələrlə məktublar göndərirəm, cavabsız qalır. Siz biz zərərçəkmişlərə laqeyd yanaşırsız deyə, icra məmurları da bizi ayaqlayırlar.

Cənab Prezident!

Sizdən xahiş edirəm, göstəriş verin, problemimiz həll olunsun. İnanın, bu qədər özbaşınalıq, saxtakarlıq belə də dünyada yoxdur. Sizdən xahiş edirəm, müraciətimi cavabsız qoymayın.

Nazirliyin əlaqə nömrələrinə zəng vurursan, amma geri dönüş yoxdur. Ədliyyə binalarında haqsızlıq-qanunsuzluq hökm sürür”.

Məsələ ilə bağlı Şəmkir rayon Probasiya şöbəsinə Zaur müəllimlə (soyadını dəqiqləşdirə bilmədik - red.) əlaqə saxladım. Sözümüzlə ağızımızda qoyaraq “mən sizə cavab vermərəm, mətbuat xidməti ilə əlaqə saxlayın”, - dedi.

P.S. Son vaxtlar Ədliyyə Nazirliyindən gələn şikayətlərin sayı hesabı yoxdur. İcra məmurları məhkəmənin qərarını icra etməkdən boyun qaçıdır. Onlar sanki özlərinə ov seçirlər. Kim onlara yaxşı “görüm-baxım” etdi, onun işini görürlər. Kimin pulu, adamı yoxdursa, qapıdan qovmaq bir yana, hətta aparıb 3 gün polis

idarəsində belə saxlatdırırlar.

Maraqlıdır, bu qurumun vətəndaşlara faydası yoxdursa, niyə dövlətin büdcəsini talan edirlər? Zaman-zaman Fikrət Məmmədovla bağlı “Hürriyyət”də gedən yazılarla bağlı peşmançılıq hissi duyuruq. Fikrət Məmmədovun vaxtında işlər bu qədər bərbad deyildi. İcra məmuru deyir ki, mətbuat xidməti ilə əlaqə saxlayın. Məhkəmə qərarları icra olunmursa, o zaman məhkəmə niyə qərar verir?

Yeri gəlmişkən, Fərid Əhmədov vəzifəyə gələn gündən Ədliyyə Nazirliyinin Mətbuat Xidməti fəaliyyətini dayandırır. Şablon cavablar verirlər: “Vətəndaş müraciətlə əlaqədar 881 çağrı mərkəzi və 012 510 10 01 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya, eləcə də contact@justice.gov.az e-poçt ünvanı vasitəsilə və ya linkə daxil olaraq (https://exidmet.justice.gov.az: 8284/Other/AppealToMinistry) müraciət formasını dolduraraq Ədliyyə Nazirliyinə müraciət edə bilər”.

Məhz bu səbəbdən də heç bir icra məmurunu verdiyi cavaba görə qınamaq lazım deyil. Jurnalistin açıq müraciətinə cavab verməyən nazirlik hansısa vətəndaşın şikayətinə baxarmı?!

Mirzə Ələkbər Sabir demiş, “Millət necə tarac olur-olsun, nə işim var?! Düşmənlərə möhtac olur olsun, nə işim var?!”...

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Sizə ən dərin ehtiramla,
azərbaycanlı bir övladınız
Anar Ərtoğrul Burcəliyev
Teatrşünas-tənqidçi

Əziz Molla Pənah Vaqif,
Sizə - Şərqi görkəmli söz
ustadına, hikmətli şairinə, dövlət
xadiminə, Qarabağın fəxri olan
dahi şəxsiyyətinə bu məktubu 30
illik böyük ayrılıq, istirablı günlər-
dən sonra böyük ehtiram hissi ilə
yazıram. Zaman bizi ayırsa da,
Sizin qoyub getdiyiniz ədəbi irs,
hikmətli sözlər, Şuşa şəhəri ilə
bağlı tarixi yaddaş bu gün də ya-
şayır, yenidən doğulur.

Bizlərə ərnağan qoyduğunuz
Suşa Azərbaycan xalqının mə-
dəni irsində eləcə də milli yadda-
şında xüsusi əhəmiyyəti həmçi-
nin əvəzsiz yeri olaraq tarixi
baxımdan böyük dəyərlərə mal-
ikdir. Xalqımız üçün o təkcə bir
şəhər deyil, o, ruhumuzun bir
hissəsi, mənəvi qidası, qürur
mənbəyi, milli kimliyimizin canlı
simvoludur.

Siz Şuşada - Azərbaycanın
mədəniyyət beşiyində, poeziya-
nın, sənətin taclandığı bir şəhər-
də yaşayıb yaratdınız. Sizin qur-
duğunuz "Vaqif poeziya məktəbi"
təkcə Qarabağda deyil, bütün
Azərbaycan ədəbiyyatında yeni
bir səhifə açdı. Real həyatı, xal-
qın duyğularını, təbiətin gözəlliyi-
ni sadə dillə ifadə edən şeirləriniz
əsrlər boyu oxunur və sevilir.

Şuşa mənim üçün Azərbay-
can ədəbiyyatının beşiyi olaraq
qısa müddət ərzində regionun
mədəniyyət mərkəzinə çevrilən
bir ocaq kimi uşaqlıqdan ata-ba-
balarımın söylədikləri xatirələrindən,
eləcə də oxuduğum bədi
ədəbiyyatlarda, kitablarda təsəv-
vürümdə canlanan ideal şəhər
obrazına çevrilə bilib. Onun daş
küçələri, dumanlı dağ mənzərə-
ləri, tarixi abidələri, ən əsası ye-
tirdiyi söz ustaları bu torpağın
hər qarışının ruhla dolu olduğu-
nun bir daha sübutuna çevrilib.
Ədəbiyyatımızın əvəzsiz söz in-
cisi olan Xurşidbanu Natəvan,
musiqi tariximizin qan yaddaşına
çevrilən Üzeyir Hacıbəyli, Bülbül
həmçinin Süleyman Sani Axun-
dov, Mir Möhsün Nəvvab kimi
şəxsiyyətlər bu torpaqda doğula-
raq bu müqəddəs vətəndən il-
hamlanıblar.

Əziz Molla Pənah,

Düşüncələrimdə həm də Şu-
şanın ədəbi irsi yalnız onun ye-
tişdirdiyi sənətkarlarla deyil, həm
də yaratdığı ədəbi ruhla ölçülür.
Orada ədəbiyyat bir həyat tərz
olaraq sanki poeziya küçələrdə
nəfəs alır.

Bu gün isə, əsrlər sonra, Şu-
şa yenidən azaddır. Sizin vaxtilə
yaşayıb yaratdığınız, hikmətli kə-
lamlarla bəzədiyiniz bu müqəddəs
torpaq artıq azaddır. Bu gün
də düşmənlə tapdağından azad
olunan bu əsrarəngiz şəhər,
onun havası sanki Natəvanın
misralarını pıçıldayır, Üzeyir bə-

Vaqif poeziya günlərindən

Molla Pənah Vaqifə məktub

yin notları isə dağlar arasında
əks-səda verir.

1992-ci ildə Şuşanın Ermə-
nistən silahlı qüvvələri tərəfindən
işğalı təkcə torpaq itkisi deyildi.
İnanın mənə əziz Molla Pənah,
bu, mənim eləcə də milyonlarla
azərbaycanlının qəlbində sağla-
maz bir yara idi. O zaman hələ
gənc olsam da, böyüklerin gözlə-
rindəki ağrını, eşitdiyim acı xə-
bərləri heç unutmuram. Şuşa iş-
ğal olunduqdan sonra Azərbay-
can ədəbiyyatı sanki bir ruhunu
itirdi, səsi bir qədər də batdı, qə-
ləmlər bir müddət susdu. Onun
işğalı mənəvi müstəvidə də dərin
izlər buraxdı. Uzun illər boyu hər
yeni nəsil bu şəhəri yalnız kitab
səhifələrindən, köhnə videolar-
dan və yaşlı nəvə-babaların xati-
rələrindən tanıya bildi. Bu həsrət
nə az nə çox düz 30 il çəkdi. Bu
30 ildə çox məqamlar dəyişdi.
Çox arzular Xarı bülbül tək boynu
bükük, gözü nəmli, qəmli qaldı.

Əziz Molla Pənah,

Lakin 2020-ci ilin payızında
başlayan 44 günlük Vətən müha-
ribəsi ilə bu acı tarix yeni bir ta-
rixlə əvəzləndi. Şuşa coğrafi
mövqeyinə görə Qarabağın yük-
səkliyində yerləşdiyi üçün bölgə-

yə nəzarət baxımından hərbi cə-
hətdən olduqca vacib strateji
mövqeyə malik idi. Bu baxımdan
məhz Zəfər tarixli Zəfər Sərkər-
dəmin qətiyyəti, Vətən oğulları-
nın qəhrəmanlığı, sücayyətlə
Azərbaycanın rəşadətli Ordusu,
şəhidlərin qanı, xalqın birliyi nəti-
cəsində 8 noyabr 2020-ci ildə
Şuşa şəhərini erməni şovinistlə-
rindən azad etdi. Əlbəttə ki, bu
xəbəri eşidəndə inanılmaz bir
duyğu yaşadım, qürur, sevinc və
göz yaşları bir-birinə qarışdı. Şu-
şanın azadlığı sanki içimizdəki
30 illik susqunluğu da özünə bir-
likdə azad etdi. Şuşanın 30 ildən
sonra Zəfər sorağı həm də 30 il-
lik işğal dövründə itirilmiş ədalə-
tin bərpası, milli qürurun, ləyaqə-
tin təntənəsi idi. Şuşanın geri
qaytarılması xalqımızın birliyini,
dövlətimizin gücünü, ordumuzun
qəhrəmanlığını bütün dünyaya
nümayiş etdirdi. Həmçinin Şuşa
Zəfəri təkcə hərbi uğur deyildi,
bu, həm də mədəniyyətimizin qə-
ləbəsi idi. Çünki biz ədəbiyyatı-
mızın beşiyini, Vaqifimin doğma
elini, obasını geri qaytara bilmis-
dik.

Bu gün Şuşada "Vaqif poezi-
ya günləri" yenidən keçirilir. Sizin

məqbərəniz bərpa edilib, şeirləri-
niz səsləndirilir, adınızla bağlı o
müqəddəs ruh yenidən doğur.
Bu zəfər Sizin kimi söz adamları-
nın, torpaq və xalq uğrunda çalı-
şan maarifçilərin ruhuna bir ehti-
ramdır. Natəvanın büstünün ye-
nidən ucaldılması, Xarıbülbül
Musiqi Festivalının bərpası bütün
bunlar hamısı bir xalqın mədəni
intibahının sübutudur.

Bu gün Şuşa yenidən canla-
nır. Mən özüm də tezliklə ora sə-
fər etməyi arzulayıram. Natəva-
nın məclisinin keçdiyi yerləri gəz-
mək, Üzeyir Hacıbəylinin ev mu-
zeyində dayanmaq, Bülbülün
oxuduğu notları ruhumda bir da-
ha qürurla, qalib xalqın qalib öv-
ladi olaraq eşitmək istəyirəm. Bir
arzum da var. İşğaldan azad olu-
nan Şuşamdan bir ovuc torpaq
gətirərək 44 günlük Vətən müha-
ribəsinin Gəncədən olan ilk Şə-
hid övladı, qardaşım oğlu İlqar
Vüqar oğlu Burcəliyevin məzarı
üstünə tökmək. 19 yaşlı körpə
balamın qəlbi hər zaman Şuşanı
görmək arzusu ilə çırpınırdı.
Onun taleyinə nəsib olmuşdu
Vətən müharibəsi. Torpaqlarımı-
zın azadlığı uğrunda 2020-ci ilin
sentyabr ayının 27-si günündə

Talış kəndi, Talış yüksəkliyi, Su-
qovuşan uğrunda gedən döyüş-
lərdə qəhrəmancasına şəhidlik
zirvəsinə yüksəldiyi üçün Şuşanı
azad görə bilmədi. Ancaq ruhu
hər zaman azad olan bütün tor-
paqlarımızda dolanmaqla bu se-
vincin qürurunu bizim qədər ya-
şadığını bilərəm. Elə bu sevincin
qüruru da qəlbimdə Şuşa sevgi-
sinin, Şuşa məhəbbətinin Vaqif
şəir büsatının varlığında cəmlən-
məkdədir.

2022-ci ilin "Şuşa ili" elan
edilməsi yalnız keçmişin yox,
həm də gələcəyin şəhəri olaraq
neçə-neçə gənc ədiblərin yetiş-
məsinə müstəsna xidmətlərini
göstərəcəkdir. Onun hər daşında
yeni bir tarix, hər küçəsində əbə-
di bir sönməz poeziya ruhu var.
Bu şəhər bir daha sübut etdi ki,
milli kimlik, mədəniyyət və ruh bir
xalqın həqiqi dirəniş gücüdür.

Şuşa zəfəri Azərbaycan tari-
xində dönüş nöqtəsi oldu. Bu şə-
hər artıq azadlıq, qürur, dirçəliş
rəmzinə çevrilə bilib. Şuşanın
azadlığı ilə başlayan yeni dövr,
Qarabağın bərpası və inkişafı
yolunda atılan möhkəm bir ad-
dımır. Bu gün Şuşa yenidən
Azərbaycanın mədəniyyət pay-
taxtı kimi dirçəlir və Zəfər tarixi-
mizin əbədi simvoluna çevrilir.
Sizin poetik baxışınızdan can ta-
pan Şuşa bu gün də mədəniyyə-
tin qalası, Azərbaycanın mənəvi
sütunu olaraq ucalır. Qələm
dostlarının, el şairlərinin, muğam
ustalarının səsi yenidən Şuşa
dağlarında əks-səda verir. Bu
səda Sizin sözünüzlə başlayıb,
Zəfərlə tamamlanan bir xalq das-
tanına çevrilib.

Əziz Molla Pənah,

*Xüsusi olaraq qeyd etmək
istəyirəm ki, Şuşanın ədəbi ir-
si, zəfər tariximizdəki əhəmiy-
yəti təkcə tarixçilər, ədəbiyyat-
çılar üçün deyil, həm də hər
bir azərbaycanlı üçün önəmli-
dir. Şuşa - bizim kimliyimizin
ayrılmaz parçasıdır. Onu sev-
mək, qorumaq, yaşatmaq hər
birimizin borcudur. Bu məktubu
da xalqımızın minnətdarlıq his-
si ilə sevincini, Sizin ruhunuza
olan dərin ehtiramın ifadəsi
olaraq, böyük qürurla yazıram.
Zaman sizi unutmadı. Biz
unutmadıq. Şuşa yaşadıqca,
Siz də yaşayacaqsınız. Şuşa
yenidən bizimlədir - həm qəlbi-
mizdə, həm də reallıqda!*

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Cəmil Quliyevin yeni kitabı

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Lənkəran Regional Elmi Mərkəzinin (LREM) elmi katibi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Cəmil Quliyevin çapdan çıxan yeni monoqrafiyası “Şimali Azərbaycanın Rusiya tərəfindən işğalı arxiv sənədlərdə (1813-1828)” adlanır. Monoqrafiya ölkə başçısı İlham Əliyevin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 80 illiyi münasibətilə imzaladığı Sərəncamdan irəli gələn vəzifələrin geniş ictimaiyyətə təqdim olunması məqsədilə nəşr edilib.

CƏMİL ŞAMİL oğlu QULİYEV

**ŞİMALİ AZƏRBAYCANIN
RUSİYA TƏRƏFİNDƏN İŞĞALI
ARXIV SƏNƏDLƏRDƏ
(1813-1828)**

Bildiyimiz kimi, tarixi hadisələrlə zəngin olan XVIII əsrin II yarısı Azərbaycanın dövlətçilik tarixində mühüm bir dövrdən ibarətdir. Monoqrafiyada 1813-cü il Gülüstən və 1828-ci il Türkmən çay müqavilələri əsasında əzəli Azərbaycan torpaqlarının Qacarlar İranı və Çar Rusiyası tərəfindən işğalı arxiv sənədləri əsasında elmi mənbələrə istinad olunaraq araşdırılıb.

Cəmil Quliyevin geniş oxucu kütləsinə təqdim etdiyi və ən əsası 5503.02 “Vətən tarixi” ixtisası üzrə elmi-tədqiqatlar aparan alimlər, mütəxəssislər, dissertantlar üçün əhəmiyyətli mənbə olan monoqrafiyanın Elmi redaktoru və ön sözünün müəllifi, Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sədri, Bakı Dövlət Universitetinin “Mənbəşünaslıq, tarixşünaslıq və metodika” kafedrasının müdiri, tarix elmləri doktoru, professor Anar İsgəndərovdur. Rəyçilər Bakı Dövlət Universitetinin “Qafqaz xalqları tarixi” kafedrasının müdiri tarix elmləri doktoru, professor İradə Hüseynova, Elmlər Akademiyasının A. A. Bakıxanov adına Tarix və Etnologiya İnstitutunun Şimali Azərbaycanın XIX-XX əsrin əvvəlləri tarixi şöbəsinin müdiri, Elm üzrə Dövlət mükafatı laureatı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, professor Hacı Həsənovdur.

Onu da bildirik ki, kitabda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının 80 illiyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı və AMEA prezidenti akademik İsa Həbibbəylinin “Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası: inkişaf mərhələləri və müasir dövr” adlı məqaləsi də verilib.

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü

Cənubda ilk qız məktəbi...

Lənkəranda bu məktəbə keçən əsrin 1918-ci ilində
Məryəm Bayraməlibəyova tərəfindən açılıb

Cənub bölgəsində ilk qız məktəbi Lənkəranda keçən əsrin 1918-ci ilində maarifpərvər Azərbaycan xanımı Məryəm Bayraməlibəyova tərəfindən açılıb. Bu nəcib və işıqlı işdə atası qızına dəstək olub və evində sinif otağı ayırıb. Məktəb “Ünas” (“Qızlar”) adı altında fəaliyyətə başlasa da, ilk günlər bir sıra problemlərlə üz-üzə durub. Birinci növbədə həmin dövrdə bir çox ailələr qızlarına təhsil almağı qəti şəkildə qadağan edib. Çətinliklərə baxmayaraq, Məryəm xanım və atası Lənkəranı qapı-qapı gəzərək insanları inandırır və məktəbə 9-12 qız toplaya bilib. Özü də Məryəm xanım qızları məktəbə cəlb etmək üçün çadrada gəzib.

Lənkəranda yeganə qadın müəllim olan Məryəm xanımın məktəbində şagirdlər təkcə yazmaq və oxumağı öyrənməyib, həm də pulu səhnəciklər hazırlayıb valideynlərin qarşısında çıxış ediblər. Əldə olunan vəsait

isə kasıb qızların məktəbə cəlb olunması üçün xərclənib. Yer gəlmişkən onu da qeyd edək ki, görkəmli teatr sənətinin ustaları - Xalq artistləri Həqiqət Rzayeva, Cahan Talışinskaya, Münəvvər Kələntərli müxtəlif illərdə Məryəm xanımın məktəbində oxuyublar. Məktəb fəaliyyət göstərdikcə, hətta dindar qadınlar belə gənc müəllimin hekayələrini dinləməyə gəliblər. İşgüzar fəaliyyətini nəzərə alıb Məryəm xanım 1925-ci ildə Moskvada keçirilmiş I Ümumittifaq Müəllimlər Qurultayına dəvət edilib. O, bu zaman Qızıl Meydan-

da çıxış edən Şərqin ilk qadını kimi adını tarixə yazıb.

Məryəm xanım ömrü boyu savadsızlığa qarşı mübarizə aparıb, qadınları mədəni və ictimai həyata cəlb etməyə çalışıb. Bu məqsədlə o, Lənkəranda ilk qadın xeyriyyə cəmiyyətini də yaradıb.

Gəlin, bu tərəqqipərvər ziyalı xanımın həyatına bir balaca nəzər salaq. O, 1898-ci il yanvar ayının 22-də Lənkəran şəhərində dünyaya göz açıb. Onun həyat yoldaşı Cavad bəy Məlik-Yeganov 1918-ci ildə Respublikanın müstəqillik bəyannaməsini imzalayan par-

lamentin 16 üzvündən biri olub. Məhz bu fəaliyyətinə görə sovet dövründə Kareliya düşərgələrindən birinə sürgün edilib, elə orada dünyasını dəyişib.

Əvvəlcə Məryəm xanımı “xalq düşməninə arvadı”, 1937-ci ildə isə Müsavat partiyasının fəal üzvü kimi məhkum edib Bayıl həbsxanasına göndərüb, sonra Arxangel'sk şəhərinə köçürü-lüb. 1948-ci ildə həbs müddəti başa çatıb və Bakıya qayıdıb. Bütün bu işgəncələrə səbəb Məryəm xanım görmə qabiliyyətini itirib, bir daha əmək, ictimai fəaliyyətinə qayıda bilməyib.

1956-cı ildə SSRİ Ali Məhkəməsinin qərarı ilə bütün ittihamlar Məryəm xanımdan götürülüb və adı təmizə çıxarılıb. Yoldaşı Cavad bəy isə bir il sonra 1957-ci ildə reabilitasiya olunub. Məryəm Bayraməlibəyova 89 yaşında 1987-ci ildə Bakıda haqq dünyasına qovuşub. 2000-ci ildə Məlik-Yeganovların Bakıda yaşadığı binaya onların xatirə lövhəsi vurulub.

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalistlər
Birliyinin üzvü

Vaqif Sultanlının “Səhra savaşı” romanı Serbiyada yayınlandı

Bu günlərdə yazıçı Vaqif Sultanlının “Səhra savaşı” romanı Serbiyada nəşr olunmuşdur. Belqraddakı nüfuzlu “Alma” nəşriyyatında yayınlanan romanı serb dilinə Semra Bayats və Susana Byelitsa çevirmişdir. Nəşriyyatın Asiya Ədəbiyyatı Kitabxanası seriyası ilə yayınladığı kitabın redaktoru Diana Javanoviçdir. Roman tanınmış yazıçı-publisist və dilçi Corce Otaşeviçin təşəb-

büsü ilə Serbiyanın Xalq Kitabxanalarının ortaqlayihəsi əsasında yayınlanmışdır.

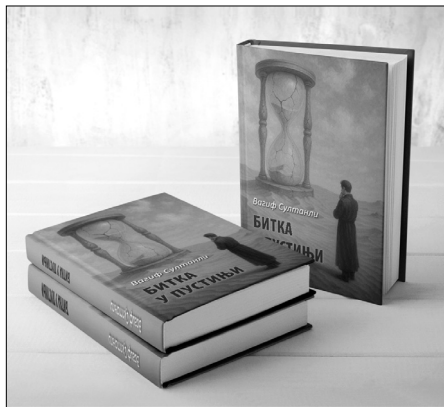
Vaqif Sultanlının nəsr yaradıcılığında xüsusi yer tutan, şərti-metaforik üslubda qələmə alınmış romanda təsvir olunan hadisə və əhvalatlar zamanın çatlaması ilə gələcəkdən imtina edərək keçmişə dönmə qəhrəmanının taleyi fonunda aşkarlanır. Romanda bəşəriyyətin keçib gəldiyi tarixin ənənəvi səpkidə deyil, tərs müstəvidə canlandırılması müəllifə insan və dünya haqqında fəlsəfi düşüncələrini

bütün yönərlə canlandırmağa imkan vermişdir.

“Səhra savaşı” romanı ədalətsizliyin yaşanılmaz hala gətirdiyi çağdaş dünyaya hakim olan özgələsmə, yaddasızlaşma, mənasızlaşma, gərəksizləşmə kimi sosial və mənəvi-əxlaqi problemlərə kəskin etiraz ruhu ilə seçilməkdədir. Süjet xətti fəlsəfi-mifoloji düşüncədən qaynaqlanan, bədii konfliktli insanla Zaman arasında cərəyan edən romanın baş qəhrəmanı kimi canlandırılmış Qoca obrazının timsalında hadisələrə işıq tutulması mətnin estetik özəlliyini şərtləndirir. Əsərdə yer üzündə gündən-günə dərinləşməkdə olan ziddiyyətlərin, qarşıdurmaların, çarəsizliyin, çıxılmazlığın real mahiyyətini aşkarlamağa yönelik sorunlara aydınlıq gətirilməsinə çalışılır.

İlk dəfə 2013-ci ildə Azərbaycan oxucularına təqdim olunan roman indiyədək dünyanın bir sıra dillərinə çevrilmiş, Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya, Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, İran və başqa ölkələrdə yayınlanmış, haqqında müxtəlif səpkili araşdırmalar aparılmışdır.

KƏNAN

Mən Yardımlı Elinin “Bəylər kəndi” kimi tanınan Gilar kəndində 26 mart 1937-ci ildə Sultanlı ailəsində doğulmuşam. Avtobioqrafiyam təkcə uğurlarımdan ibarət deyildir. Bu, həm də həyat yolumda başıma gələnlerin, rastlaşdıqlarımların kiçik bir hissəsini əhatə edir. Onlardan vaz keçib yalnız uğurlarımdan danışmaqdan da vaz keçirəm.

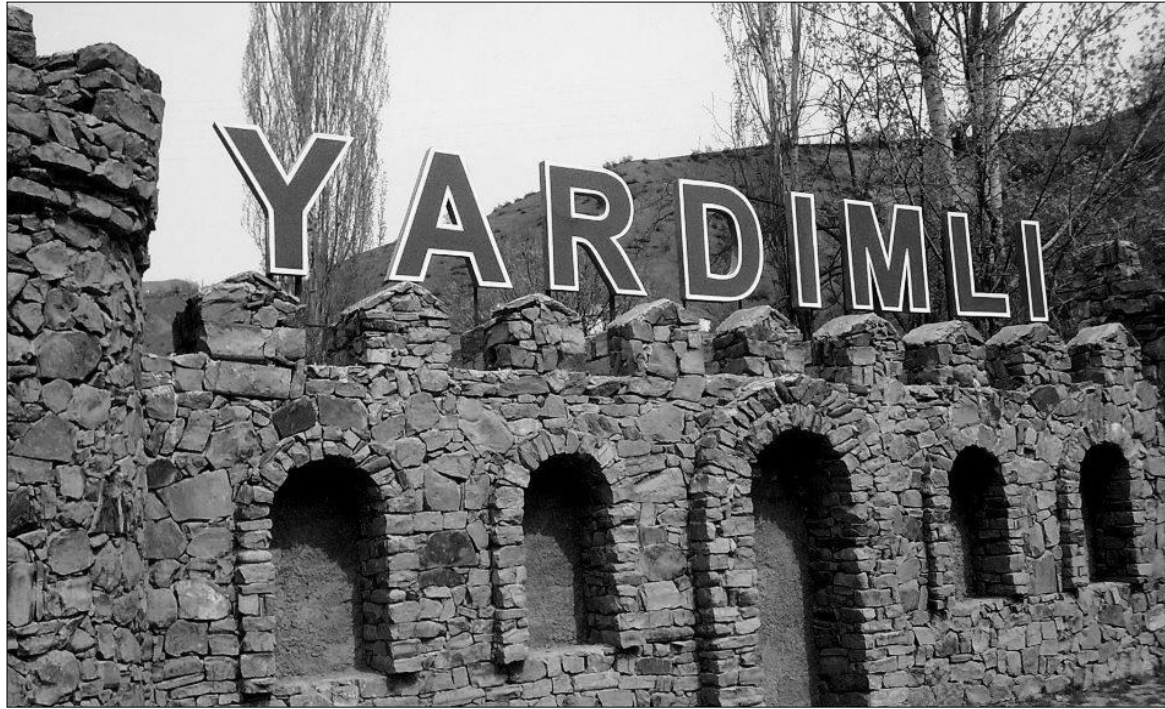
(Əvvəli ötən saylarımızda)

Günlərini yeyib-içməkdə keçirən, özləri də anlamadan mənfur tapşırığa əməl edən bu tələbə-gənclər heç nəyi nəzərə almırdılar, heç nədən çəkinmirdilər. Məni təxribata çəkmək, hansısa şərə salmaq, dava-dalaşa sövq etmək, şantajla çəkmək ən başlıca işləri idi. Onlardan uzaq gəzmək asan olmurdu. Artıq-əskik söz yaranmaması üçün ölçülü-biçili davranırdım. Bununla, heç kimə əyləndirirdim, özümü yazıq, məzlum deyil, iradəli, cürətli, cəsərtli aparırdım. Səksənci il olayları dönməndə tələbəlik illərində mənə qarşı törədilən həmin olayların başçısı ilə gözənilmədən rastlaşdım. O, şəstlə üstümə şığıyaraq məni qucaqladı, bağrına basıb dedi:

“Sənə sözlüm yoxdur. O boyda təzyiqlərə, təqiblərə sinə gərə-gərə, heç kimə təslim olmaya-olmaya oxuyub universiteti bitirdin, hətta, eşitdiyimə görə dissertasiya da müdafiə etmişən. Sən bilirdin sənə qarşı hərəkətlər sənə universitetdən kö-nüllü uzaqlaşdırmaq üçün idi? Bilirdin, sən oxuya bilməyib ya özün universiteti tərk etməli, ya da oxuya bilməyib qovulmalı idin? Bunlardan mənim xəbərim vardı, ancaq sənə deyə bilmirdim, desəydim, özün bilirsən aqibətim necə olardı? Səndən imzasız məktublar gəldiyindən xəbərim vardı, sənə xalq düşməni kimi qələmə verdiklərini bilirdin?”

Bunlardan da kimlərə bərməkdə tapşırıq verildiyindən də təxmini xəbərim olduğunu bildirdim. O: “Sən tribunada görəndə fəxd edirəm, öz uşaqlarıma deyirəm, onunla universitetdə bir oxumuşuq”. Birinci kursda oxuyan zaman “dostum”un dedi-yi imzasız məktuba görə o zaman məni vaxtaşırı xüsusi şöbəyə çağırırdılar. Şöbənin müdiri Qafarov özü məni sorğu-suala tuturdu, atamın güllələnmiş olduğu barədə soruşurdu. “Xüsusi şöbə”də sorğuda Atamın üzünü də görmədiyimi, mən uşaq olarkən onun müharibəyə aparıldığını, sonra geri qayıtmadığını, onun haqqında bundan başqa heç nə bilmədiyimi deyirdim. Öz avtobioqrafiyamda da atam barəsində bu cür yazmışdım.

Haqqımda bu səpgili məktublar sonrakı illərdə də gəlməkdə davam etdi. Dəfələrlə mərhum müəllimim dosent Kəriş Köçərli bərməkdə olan imzasız məktubda Atamla, nəsil-nəcabətimlə maraqlanmışdı. Kəriş müəllim mənə həmişə arxa dururdu. Onun məni dəfələrlə müdafiə etdiyini heç vaxt unutmam. Onun özünün də bəy nəslindən olduğu, Atasının vaxtıyla siyasi repressiyaya məruz qaldığı son zamanlar məlum oldu. Dostumun Atasının sovet təhlükəsizlik orqanlarına xidmət etmiş

Avtobioqrafik xirdalıqlar

molla olduğunu da, onun adamların üzünə durub həbs etdirən mollalardan, “başbیلən”lərdən olduğu barədə eşitmişdim. Bunu o zamanlar danışırıdılar. Bütün bunlar barədə heç kimə danışmırdım, evdə də heç nə demirdim. Dostlarıma, tələbə yoldaşlarıma deməyimin bir cür rahat-sızlığı var idi, evdə deməyimin başqa cür. Evdə desəydim, bunu müzakirə edəcəkdilər, müəyyən adamlar-

Bir gün universitetimizin fəlsəfə kafedrasının müdiri professor Mehbalı Qasimovun yanına gedib isteyimi ona bildirdim. Fəlsəfəyə aid nə oxuduğumu soruşdu. Oxuduqlarımdan bir qisminin adını çəkdim. Mənə bir qisim fəlsəfi məzmunlu bədii əsərləri oxumağı tövsiyə etdi. Bunların sırasında Nizaminin, Füzulinin, Volterin, Ömər Xəyyamın, Rabindranat Taqorun

raqlandığını gördüm. Fəridə Azərbaycan sənaye institutunu bitirmişdi. Mənim özümmlə, sevdiyim qız, nişanlanmış olub-olmadığımla maraqlanırdı. Mən isə nişanlanmamışdım, sevdiyim qız da yox idi və heç bu barədə düşünmürdüm. Fəridə günlərin bir günündə mənə ürəyini açdı, dedi, Bəhmən, mənə olasan”. Görürdüm, Fəridə tərbiyəsiz deyil, bəlkə də Anası onu təhrir eləyir. Nə isə...

Mən Xudu müəllimin məsləhəti ilə Azərbaycan Elmlər Akademiyası Neft-Kimya prosesləri institutunun fiziki tədqiqat üsulları laboratoriyasında kiçik elmi işçi vəzifəsinə keçirilmişdim. 1963-cü ildə həmin institut bir neçə instituta böündü, mən Aşqarlar Kimyası institutuna keçirdim. 1965-ci ildə həmin institutun aspiranturasına qəbul olundum. 1965-ci ilin dekabr ayında AZEA Aşqarlar Kimyası institutunun direktoru Akademik Əli Quliyevlə sevimli alimimiz Xudu Məmmədovun məsləhəti ilə aspirantura müddətində Dövlət Azot Sənayesi və Üzvi Sintez (QİAP i orq sintez) institutuna professor Aleksandr Valentinoviç İoqansenin rəhbərliyi altında işləmək üçün Moskva şəhərinə getməyim qərara alındı. Moskvada olduğum çağlarda o vaxtkı elm mərkəzlərinin yataqxanalarında yaşadım. Bu yataqxanalarda xərçəsi belə olub: SSRİ EA Qorqi küçəsi 49-da, Dmitri Ulyanov küçəsi 5-də, Karpov adına Fiziki-kimya institutunun Babuşkino qəsəbə-sindəki aspirant yataqxanasında. Hər yataqxananın özünün özəl cəhətləri var idi. EA sisteminin aspirant yataqxanalarında bütün mövcud elm sahələri üzrə olan aspirantlar, Karpov adına Fiziki-Kimya institutunun yataqxanasında isə kimyaya, təbii kimyaya, fizikanın kimya ilə təmaslı sahələrinə aid ixtisaslar üzrə aspirantlar yaşayırdılar. Bir neçə elmi məqalələrim dərc olunmuşdu, bir neçə məqaləm də dərc olunmaq üçün hazırlanmışdı. Nurlu, dünya görmüş, əslən Cəlilabadin Fərzili kəndindən olan Əşrəf dayının İnşaatçılar prospekti 32-də yerləşən 12 otaqlı birmərtəbəli evində otaq kirələdim. Əşrəf dayı məndən evkire-

adları var idi. Bunlardan bir qismini oxumuşdum. Fizika fakultəsində oxuduğum üçün rus dilində “Problemi priçinnosti v sovremennoy fizike” adlı kitabı tapıb oxumağı və onun birinci fəsilini öyrənib ona danışmağı tapşırırdı. Kitabı dükandan tapıb aldım, ancaq həm rusca idi həm də orada fizikaya aid yazılanlar yuxarı kurslarda keçildiyindən, o haqda təsəvvürüm yox idi. Ona görə də professorun mənə dedi-yi zamanda yanına getdim və bunları ona dedim.

Professor universiteti bitirəndən sonra fəlsəfə üzrə fəlsəfə kafedrasının aspiranturasına girməyi məsləhət bildi. Sonra da maraqlar dəyişdi-yinə görə fəlsəfənin ardınca getmədim. 1961-ci ilin oktyabr ayında, hələ tələbə iken Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyası Kimya institutunda görkəmli alimimiz Xudu Məmmədov məni rəhbərlik etdiyi laboratoriyada işə götürdü. Bu, mənə çox vüqarlandırdı. Çünki, bir yandan, Elmlər Akademiyasında, həm də Heydər Əfəndi kimi böyük alimin, böyük ziyalının rəhbərlik etdiyi institutda, Xudu Məmmədov kimi qüdrətli alimin laboratoriyasında işləyə-cəkdim. Hələ işə yenice başlamışdım, Fəridə adlı bir qız mənimlə ma-

si götürmədi. Ev köhnə idi, həm də küçədən təqribən 1-2 metr dərinlikdə yerləşirdi. Yaşadığım mənzilin bir-cə pəncərəsi var idi, o da divarın başında qoyulmuşdu.

Müdafiə üçün institut Elmi Şurasının vəd etdiyi tarix yaxınlaşırdı, noyabrın sonlarında Moskvaya qayıtmalı idim. Bu məqsədlə hazırlaşırıdım, hazırladığım pulları, dissertasiyama, məqalələrimi, paltarlarımı yerbəyer eləyirdim. Səhv etmərsə, noyabrın 16-sı idi, Bir azdan qəfildən Bakıda görünməmiş dərəcə güclü yağış yağdı, hər tərəfi sel basdı. Sel mənim yaşadığım otağın pəncərəsini ani olaraq sındıraraq otağa doldu, axıb aynabəndi doldurdu, oradan da axıb özülüstü məkana töküldüsvərsənmi, mənimlə nişanlanmaq istəyərənmi? Dedim yox, mən nişanlanmaq istəmirəm, aspiranturaya girmək, alim olmaq istəyirəm. Fəridə Azərbaycan Sənaye institutunu bitirmişdi. O da aspiranturaya girmək istəyir-

Bəhmən SULTANLI

di. Fəridənin işləri yaxşı gedirdi, onun Atası Akademik idi. O, mənə nişanlanmaq üçün təkid eləyirdi, mən isə “yox” deyə durmuşdum. “aspiranturaya girmək istəyirəm” sözüm Anasının çox xoşuna gəlmişdi. Ancaq mən sözümdə qəti idim. Fəridə mənə çox yaxınlaşırdı, deyirdi sənə nişanlanandan sonra təslim olaram. Deyirdim, biz müharibə aparmırıq ki, mənə təslim olasan, “yox, istəmirəm mənə təslim”...

Bu vaxt Əşrəf dayı canını qoymağa yer tapa bilmirdi, Allahdan imdad diləyirdi. Yağış ara vermədən daha da şiddətlənirdi. Artıq canımı qurtarmağa macal qalmırdı. Mənimlə qonşuluqda Gürcüstanın Marneuli rayonundan gəlmiş Pullu, Bəsti, Lətifə... adlı tələbə qızlar yaşayırdılar. Ev yiyəsinin iki məktəb yaşlı uşağı var idi. Bizim hamımızı selin aparmaq təhlükəsi yaranmışdı. Otaqda iki elmi məqaləm də orada olmaqla, nəyim var idisə sel hamısını “yuyub” apardı. Ayağımı şüşə kəsdi, canımı qurtarmaq üçün imkan tükəndi. Qonşuluqdan, “Olimpin binası” adlanan binadan bizi xilas etməyə gələnələr var idi. Onlardan biri məni ciyninə alıb seldən çıxartdı, öz penceyini əynindən çıxarıb mənə verdi. Adını, adresini bilmədiyim üçün sonralar ona öz təşəkkürümü də çatdırı bilmədim. Həmin xeyircil adam o biri adamların da həyatını xilas etdi. Onun öz canını təhlükədə qoyub bizi xilas etməsi əsl qəhrəmanlıq idi, buna indi də başqa cür ad qoya bilmirəm. Ayağımdan qan axırdı, nəfəsim tənqiyirdi. Kim isə məni taksidə o zamankı Semaşko adına xəstəxanaya (indi Murtuza Nağıyev adına təcili-tibbi yardım xəstəxanası) çatdırdı. Həkimlər ayağımdan şüşə qırıntılarını çıxartdılar, lazımı tədbirləri gördülər. Bir neçə gündən sonra ev yiyəsinin bacısı qızı onun on illərlə toplayıb gizlətdiyi qızıllarını, brilyantlarını... sel “taparaq” yuyub apardığını, kişinin bunlara dözmədiyini mənə bildirdi.

(Ardı var)